Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVII Nr. 7535 | Duminică 26 noiembrie 1967 | 6 PAGINI — 30 BANI

ÎN ZIARUL DE AZI

● MAREA RESPONSABILITATE A CENTRALEI INDUSTRIALE ● Ancheta economică: CÎND ȘI PENTRU CE SE ACORDĂ PREMIILE? ● FAPTUL DIVERS

DOCUMENTELE PLENAREI C. C. AL P. C. R.

în dezbatere

Conducerea unitară a AGRICULTURII

Nicolae GIOSAN
președintele Consiliului Superior al Agriculturii

Agricultura, ca ramură de bază a economiei, are un rol tot mai important în realizarea progresului general al țării, în formarea venitului național, în ridicarea bunăstării poporului. Ea trebuie să asigure aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, a industriei cu materii prime agricole și disponibilități crescînde pentru export. Ținînd seama de acestea și corespunzător sarcinilor celui de-al IX-lea Congres al partidului, au fost luate o serie de măsuri, unele fiind în curs de aplicare, și care se încadrează în concepția unitară de conducere a economiei naționale în ansamblul ei. Ele se referă la conducerea și planificarea agriculturii, crearea uniunilor cooperatiste, reorganizarea sectorului agricol de stat, îmbunătățirea activității de cercetare, toate acestea paralel cu aplicarea neabătută a politicii de dezvoltare a bazei tehnico-materiale necesare progresului și modernizării acestei ramuri a economiei naționale.

Pentru aplicarea politicii partidului în agricultură, Consiliului Superior al Agriculturii i-a fost încredințată sarcina de mare răspundere de a asigura conducerea unitară a agriculturii. O politică agrară unitară izvorăște din realitatea și cerințele actuale și de perspectivă ale dezvoltării agriculturii, care se integrează organic și armonios în ansamblul economiei țării. Caracterul planificat al economiei noastre, în ansamblul ei, impune ca și în agricultură să existe o conducere unică, un organ de stat capabil să dea o orientare generală unitară a producției în funcție de particularitățile și cerințele specifice fiecărui sector, în concordanță cu condițiile naturale și social-economice.

În îndeplinirea sarcinilor încredințate Consiliului Superior al Agriculturii s-au obținut rezultate bune, mai ales în ce privește îmbunătățirea proporțiilor dintre diferite ramuri ale agriculturii, corelarea mai rațională a sarcinilor cu baza tehnico-materială, așezarea pe teritoriu a culturilor și speciilor de animale în funcție de condițiile pedoclimatice și social-economice. Activitatea pe teren a consiliilor agricole a devenit mai eficientă rezolvînd operativ numeroase probleme legate de desfășurarea procesului de producție. S-a făcut o mai bună amplasare a culturilor și a speciilor de animale în zonele în care se obțin cele mai mari producții și se realizează o eficiență economică ridicată; au fost desfășurate acțiuni largi în vederea extinderii viticulturii și pomiculturii, acțiuni concretizate prin înființarea de plantații intensive de pomi fructiferi și viță de vie. Rezultate bune au fost obținute și în ce privește folosirea bazei tehnice din agricultură. Activitatea multilaterală a consiliilor agricole s-a soldat cu o creștere simțitoare a producției agricole vegetale și animale, sporirea veniturilor țărănimii. Cu toate acestea au existat deficiențe care îndreptățesc critica adusă în plenara C.C. al P.C.R. din octombrie a.c. Consiliului Superior al Agriculturii și consiliilor agricole regionale și raionale, deoarece s-au ocupat insuficient de conducerea unitară a agriculturii și nu au intervenit destul de activ în organizarea și urmărirea executării sarcinilor de plan. În proiectul de Directive se subliniază necesitatea ca în viitor Consiliul Superior al Agriculturii și consiliile agricole regionale și raionale să folosească mai deplin competențele largi ce le-au fost acordate pentru conducerea și îndeplinirea planului pe întreaga agricultură.

După cum se știe, planificarea producției constituie pîrghia esențială prin care Consiliul Superior al Agriculturii acționează în vederea îndeplinirii sarcinilor stabilite de partid și guvern în domeniul agriculturii. În proiectul de Directive al C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale corespunzător noii etape de dezvoltare socialistă a României se subliniază că, în scopul asigurării dezvoltării armonioase a economiei naționale în ansamblul său, în conformitate cu interesele generale ale societății, nici o ramură de activitate nu poate rămîne în afara planului. Planificarea — se arată în proiectul de Directive — este chemată să îmbine în mod organic consecvența și fermitatea în realizarea principalelor orientări stabilite pe plan central cu supletea și mobilitatea în soluționarea problemelor curente ale realizării acestor orientări, conducerea centralizată a economiei naționale în ansamblu cu autonomia unităților în care se desfășoară producția.

Ca titular de plan, Consiliul Superior al Agriculturii răspunde de realizarea în întregime și în proporțiile stabilite a planului de stat privind producția agricolă. În colaborare strînsă cu Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție el stabilește obiectivele și cifrele planului pentru sectorul agricol cooperatist, pe regiuni și raioane, urmărește ca planurile de producție ce și le întocmesc cooperativele agricole să se integreze armo-

(Continuare în pag. a III-a)

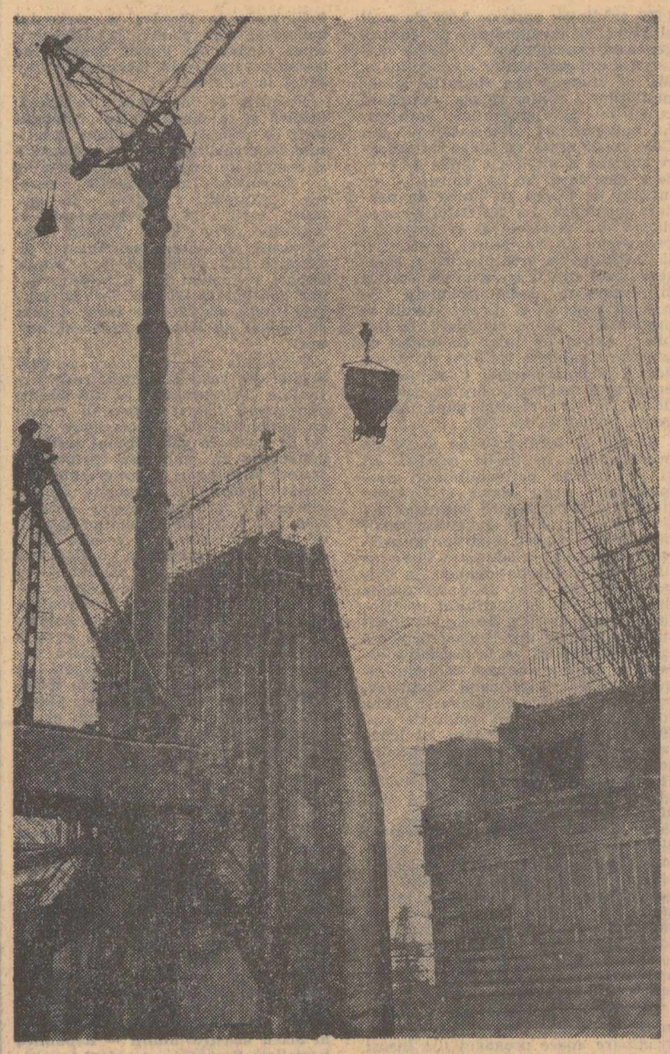

Pe șantierul Sistemului hidroenergetic de la Porțile de Fier
Foto: A. Cartojan

Afișul noii stagiuni teatrale

Virgil BRĂDĂȚEANU
vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă

An după an, stagiunile teatrale ridică firești întrebări referitoare la nou și noutăți, dar fiecare stagiune are problemele ei specifice. În legătură cu cîteva din ele, întrebări și probleme, am socotit util să dăm răspuns prin rîndurile de mai jos, să arătăm în ce mod își vor găsi rezolvarea, să sugerăm căi de soluționare.

Prima întrebare și prima problemă: repertoriul. Anul acesta, ca și în anii trecuți, întocmirea sa a constituit o preocupare de seamă. În presă a avut loc un larg schimb de păreri în legătură cu conținutul și orientarea repertoriului; oameni de teatru au analizat în cadrul Consiliului de specialitate al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și al comitetelor regionale de cultură și artă proiectele de repertoriu, au făcut observații și recomandări. În luna iulie a avut loc o consfătuire cu directorii teatrelor din întreaga țară, la care au participat secretarii comitetelor de cultură și artă din regiuni, dramaturgi, critici dramatici, regizori, actori. Astfel, a fost definitivat repertoriul care, deși stabilit, este, din păcate, prea puțin cunoscut publicului. Abia în cursul acestei luni, revista *Teatrul* a fost pusă în situația de a-l publica, ceea ce, evident, este tîrziu. Repertoriul se impune a fi cunoscut de public din timp și este posibil să fie așa de vreme ce proiectele teatrelor sînt discutate și coordonate pe plan central în iulie. Definitivarea durează însă prea mult. Repertoriul tuturor teatrelor poate și trebuie să fie publicat înainte de deschiderea stagiunii. Așa va fi în viitor, începînd cu stagiunea 1968—1969, ale cărei piese de început vor fi discutate și stabilite încă din primele luni ale anului 1968.

Actualul repertoriu se înfățișează ca un program de lucru, substanțial din punct de vedere artistic, de o mare varietate tematică și artistică. Cele 38 de teatre dramatice au înscris în repertoriu un număr de 418 titluri de piese, dintre care 280 sînt premiere. Rugăm să nu ni se impute aparentul exces statistic dacă vom adăuga că din ansamblul titlurilor 168 sînt piese românești, iar din rîndul premierelor 120 reprezintă creații ale dramaturgilor noștri și să ni se permită sublinierea semnificației de responsabilitate contemporană pe care o poartă această prezență masivă a dramaturgiei naționale.

Orientarea generală a acestui repertoriu reflectă tendința majoră a teatrului nostru de a se înscrie în ansamblul culturii românești actuale și de a pune publicul în contact cu operele valoroase ale dramaturgiei naționale și de peste hotare, clasice și contemporane. Nu poate fi însă trecut cu vederea faptul că piesele antice s-au bucurat în mult prea mică măsură de interesul teatrelor, că premierele din acest domeniu, atunci cînd sînt, se limitează la comedii, marile tragedii, puține și ele, fiind exclusiv reluări. De aplaudat este însă faptul că s-au dat cele cuvenite „cezarului", că în repertoriu figurează 17 titluri de Shakespeare, dintre care 12 premiere și, bineînțeles, mult mai multe spectacole. Hamlet, Romeo și Julieta, Iuliu Cezar, Macbeth, Coriolan, Negustătorul din Veneția se află printre premierele actualei stagiuni. Sînt în destul de mare măsură prezenți Lope de Vega, Calderon, Goldoni, își recîștigă locul romanticii, se reîntîlnesc capodoperele lui Cehov și cîteva lucrări reprezentative ale lui Gorki, G. B. Shaw, H. Ibsen, Moricz Zsigmond etc. Deține afișul 80 de premiere cu piese ale unor dramaturgi contemporani de pe aproape toate meridianele, la care se adaugă cele 90 cu piese românești contemporane, menite, unele ca și celelalte, să asigure teatrului sufluł viu, să-i confere caracterul de dezbatere, actualitatea pretinsă tot mai mult de public. Luigi Pirandello, Bertolt Brecht, E. O'Neill, Karel Capek, F. Garcia Lorca, Alexei Arbuzov, E. Svarț sau V. Rozov, Fr. Kafka, Sean O'Casey, J. Osborne, H. Pinter, Slavomir Mrozek, Fr. Dürrenmatt, J. Anouilh, Y. Jamiaque, Max Frisch, Jean-Paul Sartre sau Eugen Ionescu, Th. Wilder, Arthur Miller, W. Saroyan, Tennessee Williams sînt numai cîțiva din dramaturgii prezenți pe scenele noastre și în această stagiune sau — unii pentru prima dată în stagiunea 1967—1968.

Aș vrea să observ, în legătură cu piesele contemporane de peste hotare, că uneori atracția spre „noutate" plătește tribut superficialității și mi-aș permite să reamintesc adevărul arhicunoscut că nu tot ce provoacă senzație la un moment dat reprezintă și punctul cel mai înaintat al progresului în cultură. Nu prin importarea unor succese de ultimă oră, realizate în condiții diferite de cele ale teatrului românesc, pentru un public cu alte preferințe și necesități spirituale decît ale publicului nostru, de multe ori cu prețul unor concesii pe care noi n-avem de ce să le facem, vom reuși să ținem pasul cu tot ceea ce este mai valoros și mai înaintat în mișcarea teatrală contemporană. Senzația, moda trec, rămîn realizările temeinice și aș zice că nu trebuie să alerge nimeni după produse de senzație, după formule șocante, într-o mișcare teatrală care a avut și are

(Continuare în pag. a IV-a)

O cucerire istorică a orînduirii noastre socialiste

UNITATEA ȘI PRIETENIA FRĂȚEASCĂ ÎNTRE POPORUL ROMÂN ȘI NAȚIONALITĂȚILE CONLOCUITOARE

A 20-a aniversare a proclamării Republicii, care a marcat începutul trecerii României într-o nouă etapă a dezvoltării sociale — etapa revoluției socialiste — este întîmpinată de întregul nostru popor în plin efort creator pentru înfăptuirea vastului program trasat de Congresul al IX-lea al P.C.R. La două decenii de la acest eveniment istoric, țara noastră prezintă tabloul unei societăți în care **clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, sub conducerea partidului, rezolvă cu succes sarcinile desăvîrșirii construcției socialiste. Unul din izvoarele principale ale trăiniciei orînduirii noastre îl constituie alianța de nezdruncinat dintre clasa muncitoare și țărănime, prietenia și unitatea frățească a poporului român și naționalităților conlocuitoare.** Realizările obținute în dezvoltarea economică și social-culturală a României, aprobarea deplină a politicii interne și externe a partidului reflectă grăitor unitatea indisolubilă a întregului popor în jurul partidului, încrederea și elanul cu care înfăptuiesc politica sa marxist-leninistă.

Rezolvarea problemei naționale pe baza deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate, constituie una din cele mai importante cuceriri ale poporului.

Pe pămîntul acestei țări, peste care au trecut, dintr-o parte în cealaltă, vreme de secole, numeroase neamuri în îndelungi și repetate peregrinări și invazii, alături de poporul român s-au statornicit din vechi timpuri și alte populații. Ele au rămas, au trăit și la bine și la rău și au muncit cot la cot pentru binele lor și al întregii țări. Cîte pagini de istorie, de minunate pilde de înfrățire au înscris luptele comune ale românilor, maghiarilor, secuilor, sașilor, altor naționalități conlocuitoare pentru apărarea acestui pămînt de atîtea și atîtea primejdii, pentru închidarea asupririi sociale și naționale, pentru propășirea patriei comune.

Revoluția socialistă a creat condiții pentru înfăptuirea idealului de frăție și egalitate al celor mai buni fii ai poporului român și naționalităților conlocuitoare, al multor generații de gînditori patrioți și militanți progresiști. Enunțînd programul revoluției de la 1848, Bălcescu scria că libertatea națională nu poate veni de la curțile împărătești, din mila impilatorilor și a despoților, ci numai prin lupta comună a popoarelor impilate; referitor la relațiile dintre naționalitățile din Transilvania, el arăta că „...românii, ungurii, sașii și săcuii... să caute mijlocul de a armoniza împreună". **Aceste nobile idealuri au fost preluate, îmbogățite și dezvoltate, în lumina principiilor marxism-leninismului, de către Partidul Comunist Român care, încă de la întemeierea sa, a îmbinat lupta împotriva exploatării burghezo-moșierești cu lupta împotriva asupririi naționale.**

Întreaga istorie a României din ultima jumătate de veac a ilustrat devotamentul neabătut cu care comuniștii au slujit interesele vitale ale poporului, ale tuturor oamenilor muncii. Exprimînd în cel mai înalt grad dragostea fierbinte de patrie a maselor populare, partidul comunist este totodată prin însăși structura și compoziția sa o întruchipare vie a internaționalismului, înglobînd în rîndurile sale pe cei mai buni fii ai poporului, fără deosebire de naționalitate.

Confruntarea a două orientări diametral opuse — pe de o parte politica patriotică, națională promovată de partid, de forțele democratice și antifasciste, singura capabilă să slujească interesele țării și, pe de altă parte, politica de instigare și dezbinare șovină, antipopulară și antinațională prin esența ei — a constituit unul din antagonismele fundamentale ale vieții publice românești între cele două războaie.

În anii de cruntă prigoană și atîtare a urii șovine, cînd clasele dominante foloseau diversiunile naționaliste ca mijloc de învrăjbire a maselor, nimic nu a putut clinti partidul nostru de pe poziția sa principială. **O trăsătură caracteristică a întregii activități a partidului în anii ilegalității a constituit-o lupta unită a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor români, maghiari, germani și de alte naționalități împotriva claselor exploatatoare, împotriva oricăror forme de asuprire națională, de discriminare rasială, împotriva naționalismului și șovinismului de orice fel, combaterea hotărîtă a încercărilor de izolare după criterii naționale.** În focul luptei comune împotriva exploatării și asupririi, împotriva reacțiunii și fascismului, pentru democrație și progres social, pentru apărarea independenței țării, s-au dezvoltat relații de strînsă colabora-

Valeriu POP
Tudor OLARU

(Continuare în pag. a II-a)

În fieful ATOMULUI de la Cadarache

SCRISOARE DIN PARIS DE LA AL. GHEORGHIU

Cadarache, cîndva teren de vînătoare al aristocrației în Provence, situat la răscrucea apelor tulburi aduse de Durance și Verdon, și-a schimbat înfățișarea în ultimul deceniu. O „vegetație" nouă, de beton și sticlă, acoperă azi pămîntul său dur.

Cadarache, pe care l-am vizitat recent, a devenit un orășel științific unde peste 2 000 de cercetători cuceresc noi poziții în vastul imperiu al energiei atomice.

Saclay, Fontenay-aux Roses, Grenoble. Și acolo, atomul și-a instalat centrele sale de cercetări. Dar cel mai nou rămîne Centrul de cercetări nucleare de la Cadarache. Aici se hotărăște acum viitorul energeticii franceze. „Marius", „Cezar", „Azur", „Mazurca", „Pegas", „Harmonie", „Uranus" nu sînt statui, nici astre cerești, ci o „constelație" terestră: diverși reactori experimentali cu aplicații preindustriale, explorînd căi tehnice noi.

Cercetătorii de la Cadarache mi-au spus că în 1966 Franța a consumat 100 miliarde kilowați ore energie electrică. În 1970, cifra se va dubla, iar la finele secolului ea va fi de 1 000 de miliarde. Un asemenea consum nu poate fi asigurat cu sursele obișnuite de energie. În Franța, noile centrale atomoelectrice care produc deja energie acoperă deocamdată doar 3 la sută din consumul anual.

Unica soluție este electricitatea de origine nucleară. Franța dispune de bogate rezerve de uraniu. În 1980, centralele atomice vor fi principalele furnizoare de energie electrică ale țării. E un deziderat căruia îi închină în prezent eforturile și cercetătorii de la Cadarache. Aici se elaborează strategia bătăliei pentru dezvoltarea producției de electricitate nucleară.

O imensă cupolă argintată acoperă reactorul cu neutroni rapizi „Rapsodie" — unicul reactor experimental supraregenerator din Franța.

Despre „Rapsodie" știam cîte ceva încă înainte de a-i fi făcut personal „cunoștința" la Cadarache. La Comisariatul Energiei Atomice de la Paris dl. Francis Perrin, înaltul comisar, mă informase că astăzi efortul tuturor statelor nucleare din lume se orientează în mod hotărît spre filiera reactorilor supraregeneratori cu neutroni rapizi de genul lui „Rapsodie". Acesta a început să funcționeze la sfîrșitul lunii ianuarie 1967 și a ajuns — în cîteva săptămîni — la puterea sa nominală. La Cadarache s-a obținut astfel o foarte valoroasă demonstrație tehnică în domeniul nou și dificil al reactorilor supraregeneratori. După cum mi s-a spus, Comisariatul Energiei Atomice are în acest domeniu obiective cu mult mai vaste. Încă de la în-

(Continuare în pag. a V-a)

3-DH-250 în fabricație de serie

La uzina „1 Mai"-Ploiești a început fabricația de serie a unei noi instalații de foraj: 3-DH-250. Ea este prevăzută cu un grup separat de motoare de mare forță și convertizoare hidraulice, cu posibilități de adaptare la forajul cu jet — procedeu modern de săpare a sondelor — și la platformele destinate forajului pe mare.

(Agerpres)

Sumară microradiografie a relației medic-pacient

Mulți afirmă că medicina modernă își pierde tot mai mult caracterul de îndeletnicire umană. Prin dezvoltarea impresionantă pe care au avut-o științele în general și tehnica în special. Medicinei i s-au creat condiții favorabile. Ea a urcat pe culmi nebănuite chiar de ilustrii savanți de la finele secolului trecut. Apariția a tot mai multe specialități, diversificarea și aprofundarea mijloacelor de cunoaștere a organismului uman au transformat medicina într-un conglomerat de științe medicale în care fizica, chimia, matematica — cu toate ramurile și subdiviziunile lor — au pătruns în așa măsură, încît ar fi utopic să concepem astăzi medicina altfel. Asemenea unui pîriu la baza unui munte de calcar, acestea au săpat treptat, dar tenace, tinzînd să submineze tot mai mult particularitatea esențială a medicinei, aceea de a fi umană. Din ce în ce mai des medicul a început să-l vadă pe bolnav prin inima, plămînul sau rinichiul acestuia, în funcție de specialitate, pierzînd din vedere tocmai „omul", iar bolnavul nu rareori a început să confunde medicul cu un ins pus doar să-l deservească. E pericol să rămînă pe plan secundar acel „ceva" fără de care medicina nu era și nu e de conceput. Mă refer la relațiile de încredere deplină ce trebuie să lege bolnavul de medic și care să facă din acesta confidentul și sfătuitorul său cel mai apropiat — asupra modului de îngrijire a organismului.

Altfel spus, relațiile pacient-medic, au un important rol în cadrul aspectului uman al medicinei trebuie însă puse în legătură cu caracterul general al societății în care medicina se dezvoltă.

Este știut că statul nostru socialist a asigurat întregului popor dreptul la asistență medicală gratuită, cheltuind în acest scop

opinii

sume importante. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, în raportul prezentat la Congresul al IX-lea al partidului, arată că: „Se prevede extinderea activității social-culturale, statul urmînd să cheltuiască în acest scop, în perioada 1966—1970, cu 40—45 la sută mai mult decît în ultimii 5 ani". Se creează astfel condiții tot mai bune pentru realizarea unei asistențe medicale la nivelul realizărilor actuale ale științei. Acestea toate, cît și faptul că nivelul cultural al maselor largi este cu totul altul decît acum 30—40 de ani, au creat un mare grad de accesibilitate la instituțiile sanitare. În plus, consultul medical încetează tot mai mult să se rezume la o simplă întîlnire cu medicul. El presupune astăzi trecerea bolnavului printr-un șir de investigații, efectuarea de analize diverse, examinarea lui la specialitățile înrudite; numai după aceea, se formulează recomandările necesare. Ca o consecință directă a celor relatate, numărul consultațiilor a crescut mult. Toate acestea indică o deliberată tendință de umanizare. Pe acest fond general apar, însă, încă destul de multe aspecte particulare ce își așteaptă rezolvarea. Mă voi opri mai întîi la unul dintre ele, insuficient abordat pînă în prezent — acela al rolului, contribuției specifice a pacientului.

Principalul loc de contact al cetățenilor cu medicul îl constituie ambulatoriul. Indiferent că este numit circumscripție, dispensar ori policlinică, omul vine aici să solicite ajutorul pentru a se vindeca sau pentru a preveni o îmbolnăvire — aceasta din urmă fiind, de altfel, sarcina de bază a medicinei în orînduirea noastră. Aici se stabilesc primele legături între pacient și cei ce au misiunea să-l ajute să-și recapete sănătatea. Are el vreun rol în contextul problemei discutate de noi? Da, și încă unul foarte important.

Munca noastră de zi cu zi arată că: bolnavul poate contribui în mod real la reușita consultației prin felul în care se comportă el însuși în instituția sanitară în general, și în cabinetul medicului în special.

Pășind într-o instituție sanitară, fiecare cetățean ar trebui să se supună în mod automat unei anumite

Dr. Traian NECULA

(Continuare în pag. a II-a)

UNITATEA ŞI PRIETENIA FRĂŢEASCĂ ÎNTRE POPORUL ROMÂN ŞI NAŢIONALITĂŢILE CONLOCUITOARE

(Urmare din pag. I)

re între oamenii muncii, între forţele sociale înaintate, organizaţiile democratice şi progresiste ale poporului român şi naţionalităţilor conlocuitoare.

Printr-o strînsă interdependenţă dialectică şi condiţionare reciprocă politica profund patriotică şi internaţionalistă a comuniştilor întărea coeziunea maselor populare împotriva fascismului, ridica bariere în calea forţelor agresive care puneau în primejdie progresul social, independenţa ţării. În vasta galerie a eroilor plămădiţi de partidul nostru se găsesc, alături de români, numeroşi fii ai naţionalităţilor conlocuitoare. În şirul militanţilor comunişti şi antifascişti care laolaltă au luptat şi şi-au jertfit viaţa în numele idealului comun — eliberarea socială şi naţională a ţării, a întregului popor — se află Ilie Pintilie, Nicolae Cristea, Filimon Sîrbu, Lazăr Grünberg, Constantin David, Ocsko Tereza, Vasile Tudose, Donca Simo, Ştefan Plavăţ, Józsa Béla, Bernat Andrei, Encsel Mauriciu, Herbak Janos, Salamon Ernö, Korvin Sándor, Bela Brainer, Constantin Burcă, Elena Sîrbu şi mulţi alţii.

Victoria insurecţiei armate din august 1944, deschizînd perspectiva eliberării naţionale şi sociale a poporului, a creat totodată prin aceasta condiţiile rezolvării marxist-leniniste a problemei naţionale. A urmat perioada unor aprige bătălii de clasă împotriva forţelor reacţionare, a rămăşiţelor organizaţiilor fasciste, legionare şi şovinist-dezlănţuite, care mizau — în vederea menţinerii privilegiilor lor de clasă — pe politica de dezbinare naţională ; au fost marile bătălii sociale care au dus la instaurarea puterii populare, înfăptuirea reformei agrare, apoi lupta de peste două decenii pentru construirea societăţii socialiste. Acesta a fost creuzetul în care, printr-o osmoză de mari proporţii, s-a cimentat prietenia frăţească a oamenilor muncii de toate naţionalităţile. **Victoria deplină şi definitivă a socialismului, lichidarea claselor exploatatoare, promotoare ale asupririi şi vrajbei naţionale, a asigurat pentru prima oară în istoria ţării egalitatea reală în drepturi a tuturor oamenilor muncii, înlăturarea oricăror discriminări rasiale şi naţionale.**

Această strălucită victorie a politicii partidului a fost consfinţită de Constituţia României socialiste care proclamă egalitatea deplină în drepturi a tuturor cetăţenilor, fără deosebire de naţionalitate, le asigură condiţii pentru o afirmare liberă, nestînjenită în viaţa socială, economică, politică, juridică şi culturală ; orice propagandă naţionalist şovină, atiţare a urii de rasă sau naţionale sînt pedepsite de lege.

Politica fermă şi consecventă a partidului de dezvoltare a colaborării frăţeşti a poporului român cu naţionalităţile conlocuitoare, de dejucare a încercărilor cercurilor reacţionare de a reînvia prejudecăţi şi animozităţi naţionale, a exercitat o uriaşă influenţă transformatoare asupra conştiinţei maselor, determinînd ridicarea pe un plan superior a unităţii oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, în jurul partidului. Este meritul Partidului Comunist Român de a fi ajutat masele cele mai largi ale poporului român şi naţionalităţilor conlocuitoare să se convingă pe baza propriei lor experienţe dobîndite în opera de făurire a noii orînduiri sociale că interesele fundamentale şi năzuinţele lor sînt comune şi că numai în strînsă unire le pot înfăptui.

Rezolvarea problemei naţionale, pe baza principiilor marxist-leniniste, constituie o parte integrantă a profundelor transformări revoluţionare realizate în ţara noastră după cucerirea puterii de către oamenii muncii, în condiţiile noii orînduiri sociale în care a fost lichidată exploatarea omului de către om, se dezvoltă relaţii sociale socialiste, iar rolul de forţă conducătoare a societăţii îl are partidul comunist.

Noi ştim că în lume există încă puternice forţe reacţionare, că există încă interese şi poziţii ostile faţă de socialism, că există purtători de cuvînt ai duşmanilor socialismului. Ei mizează şi astăzi pe dezbinarea naţională pentru a-şi realiza irealizabilele scopuri. Gama modalităţilor este largă : de la ingerinţa grosolană pînă la cele mai rafinate, subtile şi „obiectiviste" reflecţii. Esenţa este însă totdeauna aceeaşi : sofistica, minciuna, denaturarea realităţilor. Firească, un plus de luciditate şi de realism i-ar ajuta să înţeleagă caracterul anacronic şi perimat al acestor încercări. Ele sînt spulberate de **realităţile obiective** ale României socialiste, de forţa şi coeziunea orînduirii noastre.

Democratismul consecvent al orînduirii noastre se manifestă în aceea că ea nu s-a limitat să proclame lichidarea discriminărilor naţionale, ci a asigurat în fapt deplina egalitate în drepturi a oamenilor de toate naţionalităţile. Lucrurile cu care ne-am deprins ajung după un timp să apară atît de fireşti, încît abia ne mai atrag atenţia. Convieţuirea frăţească a tuturor cetăţenilor ţării — români, maghiari, germani, sîrbi etc. — se manifestă cu pregnanţă nu numai pe plan general, ci şi în toate celulele societăţii, în fabrici şi cooperative agricole, în şcoli şi ferme agricole, în aparatul de stat şi instituţiile de cercetări ştiinţifice, unde muncesc cot la cot, participă laolaltă la întreaga activitate socială, îşi desfăşoară în comun întreaga existenţă, îşi consacră eforturile unor ţeluri comune. Această profundă şi radicală transformare în conştiinţa oamenilor e exprimată plastic în versurile lui Horváth Imre, cu forţa adevărurilor simple, esenţiale : *„Iubesc aceste plaiuri româneşti, / cu soarele ce bate în fereşti ; / mi-s dragi şi munţi, şi riuri, şi cîmpie : / acest pămînt mi-e patrie şi mie !"*.

Istoria tuturor popoarelor confirmă că drepturile şi libertăţile politice sînt cu adevărat trainice doar dacă se sprijină pe o **bază economică solidă.** Deplina egalitate în drepturi a cetăţenilor de diferite naţionalităţi îşi găseşte concretizarea în posibilitatea de a beneficia în egală măsură de dezvoltarea social-economică a ţării. **Fără a garanta în fapt dreptul la muncă, nu poate exista nici libertate reală, nici egalitate în drepturi.** Tocmai de aceea **partidul nostru a pus la temelia adevăratei egalităţi a cetăţenilor dezvoltarea economică a tuturor regiunilor, creşterea armonioasă a forţelor de producţie pe întreg teritoriul ţării.** Este ştiut că regiunile altădată mentinute în înapoiere economică, printre care şi regiuni unde alături de români trăiesc numeroşi oameni ai muncii de alte naţionalităţi, au cunoscut un **ritm mai accentuat de industrializare socialistă,** înaintînd în pas cu dezvoltarea economică şi social-culturală a întregii ţări ; aici au fost construite după eliberare zeci de obiective economice, contribuind la dezvoltarea oraşelor şi satelor, la creşterea nivelului de trai al populaţiei. Scrlind despre Combinatul chimic şi alte mari unităţi industriale care se înalţă la Tg. Mureş, scriitorul Sütö András conchide : *„Toate acestea vorbesc despre faptul că, la masa marii familii, mîinile mamei împart pîinea cu aceeaşi dragoste pentru toţi copiii"*.

Procesul ridicării economice a tuturor regiunilor, al creşterii standardului de viaţă al populaţiei acestora este în plină desfăşurare. Ansamblul măsurilor preconizate de partid privind îmbunătăţirea organizării administrativ-teritoriale a ţării şi sistematizarea localităţilor rurale este menit să deschidă căi largi pentru o dezvoltare rapidă a tuturor forţelor şi capacităţilor creatoare de pe întinsul patriei, pentru valorificarea deplină a potenţialului material şi uman, creînd cadrul necesar accelerării progresului economic — baza dezvoltării ascendente a întregii societăţi.

Socialismul a asigurat posibilităţi egale de afirmare multilaterală în viaţa socială a tuturor cetăţenilor. Realităţile României socialiste înfăţişează imaginea elocventă a prezenţei, alături de români, a numeroşi cetăţeni din rîndurile naţionalităţilor conlocuitoare ca Gaál Gábor, Asztalos István, Oskar Walter, Cisek, Tompa László, Alfred Margul Sperber, Nagy István, Kovács György, Balogh Edgár, Kácsó Sándor, Horváth Imre, Kós Károly, Szemlér Ferenc, Méliusz József, Franz Liebhard, Franyó Zoltán, Létay Lajos, Horváth István, Anton Breitenhofer, Sütö András, Szabó Gyula, Hajdu Győző, Kányádi Sándor, Paul Schuster, Hajdu Zoltán, Papp Ferenc, Majtényi Erik, Nagy Imre, Eduard Morres, Franz Ferch, Szönyi István, Szervátius Jenő, Kovács Zoltán, Andrássy Zoltán, Gy. Szabó Béla, Erdős I. Pál, Román Viktor, Peter Jacobi, Wilhelm Berger, T. Oláh, Zoltán Aladár şi mulţi alţii. Progresele realizate în domeniul cercetărilor ştiinţifice însumează, alături de contribuţia savanţilor români, roadele eforturilor creatoare a numeroşi oameni de ştiinţă, membri ai Academiei, din rîndurile naţionalităţilor conlocuitoare.

Consecvenţa politicii naţionale a partidului este ilustrată grăitor şi de condiţiile materiale pe care statul socialist le asigură dezvoltării culturii naţionalităţilor conlocuitoare. **Porţile învăţămîntului de toate gradele sînt deschise tuturor cetăţenilor ţării, indiferent de naţionalitate.** Experienţa construcţiei socialiste în ţara noastră relevă caracterul progresist, marea forţă de înrîurire pe care învăţămîntul o exercită asupra lichidării oricăror urme ale izolării naţionale, asupra cultivării sentimentelor de prietenie şi frăţie în rîndurile noilor generaţii. Peste 1 200 grădiniţe, aproape 2 000 de şcoli şi secţii în învăţămîntul de cultură generală, funcţionează în limba maternă a naţionalităţilor conlocuitoare. Mii de studenţi din rîndurile naţionalităţilor conlocuitoare urmează cursurile învăţămîntului superior. La universitatea „Babeş-Bolyai" din Cluj există secţii cu limba de predare română şi altele cu limba de predare maghiară, la Tg. Mureş — un institut de teatru cu limba de predare maghiară. La Institutul de medicină şi farmacie şi la Institutul pedagogic din Tg. Mureş, precum şi la Institutul de arte plastice şi Conservatorul din Cluj, ştiinţele sociale şi pedagogice, unele discipline de cultură generală şi de specialitate se predau şi în limba maghiară. În Capitală există un liceu cu limba de predare maghiară, înfiinţat printr-un decret al domnitorului Cuza, pentru emigranţii maghiari, care au găsit adăpost în ţara noastră după înfrîngerea revoluţiei din 1848.

Şcolile şi facultăţile cu secţii de predare atît în limba română, cît şi în limbile naţionalităţilor conlocuitoare, unde elevii şi studenţii învaţă şi desfăşoară împreună activitate culturală şi sportivă, contribuie la dezvoltarea relaţiilor de prietenie frăţească, la educarea tineretului în spirit internaţionalist. La universitatea din Cluj, la universitatea din Timişoara, la Institutul medico-farmaceutic din Tg. Mureş, la Institutul politehnic din Braşov urmează cursurile laolaltă, au la dispoziţie cămine şi cantine comune studenţi români, maghiari, germani. Faptul că, paralel cu studiile efectuate în limba maternă, tinerii din rîndurile naţionalităţilor conlocuitoare îşi însuşesc şi îşi perfecţionează cunoştinţele de limba română le înlesneşte participarea şi mai activă la viaţa politică, economică şi socială pe întregul teritoriu al ţării. Împărtăşindu-şi impresiile dintr-o călătorie în România, scriitoarea australiană Dymphna Cusack releva : *„Pretutindeni am întîlnit tineri ai unei generaţii crescute într-o atmosferă în care discriminarea rasială sau naţională nu mai există, în care fiecare tînăr ştie că toate drepturile ce erau cîndva rezervate numai fratelui său, sînt acum şi ale lui"*.

Amploarea mijloacelor de informare în limbile naţionalităţilor conlocuitoare apare pregnant din însuşi laconismul cifrelor : 144 publicaţii — **ziare şi reviste politico-sociale, economice, literare, ştiinţifice, pentru femei, copii şi tineret** — cu un tiraj de 937 000 exemplare. Printre acestea se numără 8 cotidiene care apar la : Bucureşti — „Előre", „Neuer Weg" ; Cluj — „Igazság" ; Timişoara — „Szabad Szó" ; Tg. Mureş — „Vörös Zászló" ; Oradea — „Fáklya"; Baia Mare — „Bányavidéki Fáklya" ; Arad — „Vörös Lobogo", ziarele bi şi trisăptămînale „Die Wahrheit" şi „Pravda" la Timişoara, „Volkszeitung" la Braşov, precum şi 30 alte periodice, printre care „Korunk", „Igaz Szó", „Utunk", „Új Élet", „Dolgozo Nő", „Neue Literatur", „Novíi Vik", „Novi Jivot" (în limbile maghiară, germană, sîrbă, ucraineană), cu un tiraj de 612 000 exemplare la o apariţie. În acelaşi timp, se editează în tiraje de masă lucrări literare, tehnice, politice în limbile naţionalităţilor conlocuitoare ; numai anul acesta au fost publicate în limbile naţionalităţilor conlocuitoare 338 titluri cu un tiraj de 1 478 000 exemplare.

Îmbogăţirea patrimoniului comun al culturii României socialiste, dezvoltarea creaţiei dramatice este puternic stimulată de existenţa în regiunile unde, alături de populaţia românească, trăiesc cetăţeni din rîndurile naţionalităţilor conlocuitoare, a unor **teatre şi alte aşezăminte culturale** care prezintă programe în limba acestora. Aprecieri călduroase ale publicului întrunesc activitatea valoroasă desfăşurată de Opera maghiară şi Teatrul maghiar de stat din Cluj, teatrele maghiare de la Timişoara, Satu Mare, Sf. Gheorghe, secţiile în limba maghiară ale teatrelor din Oradea şi Tg. Mureş. La Timişoara activează un teatru german de stat, iar la Sibiu o secţie în limba germană. Teatrele maghiare şi germane din România au prezentat în anul 1966 nu mai puţin de 2 200 spectacole la care au participat 789 000 spectatori, iar Opera maghiară din Cluj a dat 294 spectacole în faţa a 180 000 spectatori. La Bucureşti funcţionează Teatrul evreiesc de stat ; teatrele de păpuşi din Cluj, Oradea, Tg. Mureş au secţii în limba maghiară, iar teatrul de păpuşi din Sibiu prezintă spectacole şi în limba germană. La Timişoara există un ansamblu artistic de stat sîrbesc. Diferitele turnee şi concursuri ale formaţiilor teatrale contribuie la schimbul valorilor culturale pe scara întregii ţări, la mai buna cunoaştere reciprocă. Un rol important în răspîndirea culturii în rîndurile maselor, în apropierea oamenilor muncii de diferite naţionalităţi au, de asemenea, sutele de cluburi, cămine culturale, case raionale de cultură, formaţiile artistice de amatori care-şi susţin programele atît în limba maternă, cît şi în limba română.

Prietenia, colaborarea frăţească dintre poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare, bazate pe deplina egalitate în drepturi a oamenilor muncii de toate naţionalităţile, reprezintă **o mare victorie a politicii partidului, unul din principalele izvoare ale unităţii tuturor cetăţenilor ţării în jurul partidului.**

Promovarea perseverentă ca o **politică de stat** a prieteniei şi colaborării, bazate pe deplină egalitate în drepturi, între cetăţenii de diferite naţionalităţi, se reflectă în felul cum dispar animozităţile sădite de-a lungul veacurilor de clasele dominante, în dezvoltarea tot mai largă a unor sentimente de stimă şi preţuire faţă de trăsăturile progresiste şi cultura fiecărei naţionalităţi. Pentru eternizarea amintirii luptei comune desfăşurate de ţărani români şi maghiari s-a ridicat un monument la Bobîlna ; preţuirea cu care sînt înconjurate figurile luminoase de cărturari din rîndul naţionalităţilor conlocuitoare este exprimată de monumentele ridicate la Tg. Mureş lui Bólyai János şi Bólyai Farkaş, de înfiinţarea la Oradea a muzeului memorial Ady Endre, la Albeşti a casei memoriale Petöfi Sandor, de restaurarea muzeului memorial Arany János la Salonta.

Relaţiile de încredere reciprocă, respect şi prietenie între cetăţenii ţării de diferite naţionalităţi constituie azi o realitate pe care o constată şi oameni de peste hotare departe de a împărtăşi convingerile noastre. *„Clujenii, români şi unguri*, scria un corespondent al ziarului „New York Times", *împărtăşesc un intens sentiment de mîndrie faţă de oraşul lor. Tineri unguri şi români pot fi întîlniţi serile dansînd laolaltă şi vorbind ambele limbi. Căsătoriile între unguri şi români nu sînt un lucru neobişnuit"*.

Principala concluzie care se desprinde din vasta şi multilaterala activitate desfăşurată de partid pentru cimentarea frăţiei poporului român cu naţionalităţile conlocuitoare constă în aceea că **patriotismul socialist acţionează ca unul din principalii factori stimulatori ai progresului societăţii noastre.** La temelia acestui sentiment, care însufleţeşte masele cele mai largi ale oamenilor muncii de toate naţionalităţile, se află adînc înrădăcinată conştiinţa că România este locul unde s-au născut şi au trăit de-a lungul a nenumărate generaţii înaintaşii lor ; înfăptuirea intereselor lor vitale, a năzuinţelor lor spre o viaţă îmbelşugată şi fericită pentru ei înşişi şi pentru urmaşii lor este indisolubil legată de munca ce o desfăşoară pentru înflorirea acestei ţări, care este patria lor comună, pentru ridicarea ei pe cele mai înalte culmi ale civilizaţiei socialiste.

În cadrul vastei activităţi politico-ideologice desfăşurate de partidul nostru, în lumina sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al P.C.R., deţine un loc preponderent munca educativă, perseverentă şi multilaterală, pentru dezvoltarea rezultatelor obţinute în cimentarea prieteniei frăţeşti a oamenilor muncii de toate naţionalităţile. **„Socialismul a adus şi aduce îndeplinirea aspiraţiilor celor mai înalte ale tuturor oamenilor muncii, a asigurat şi asigură egalitate deplină în drepturi şi posibilitatea afirmării multilaterale în viaţa socială a ţării a tuturor cetăţenilor, indiferent de naţionalitate, fii egali ai marii noastre familii — Republica Socialistă România,** a arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu. **Ceea ce a afirmat Congresul nostru, ceea ce a înscris Constituţia Republicii Socialiste România este o realitate vie a vieţii noastre. Nouă ne revine sarcina de a întări continuu prietenia şi unitatea între poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare".**

Aprobarea deplină, unanimă manifestată în întreaga ţară de masele largi de oameni ai muncii, indiferent de naţionalitate, faţă de proiectul Directivelor privind perfecţionarea conducerii şi planificării economiei naţionale, principiile îmbunătăţirii organizării administrativ-teritoriale a ţării şi celelalte documente adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din octombrie 1967, înaltul spirit de răspundere cu care ei participă la dezbaterea lor publică, elanul şi perseverenţa cu care-şi consacră eforturile desăvîrşirii construcţiei socialiste constituie o întruchipare grăitoare a unităţii întregului popor în jurul partidului, al Comitetului său Central. Făurită în focul marilor bătălii de clasă, unitatea frăţească a poporului român cu naţionalităţile conlocuitoare acţionează ca o importantă forţă motrice a dezvoltării orînduirii noastre, accelerînd progresul social, înflorirea României socialiste.

În Editura Politică au apărut

„REVOLUŢIA ŞTIINŢIFICĂ ŞI TEHNICĂ CONTEMPORANĂ"

Elaborată sub egida Institutului de filozofie al Academiei, lucrarea oferă o sinteză a principalelor cuceriri dintr-o serie de discipline ştiinţifice, prezentînd totodată locul şi rolul ştiinţei în viaţa societăţii contemporane. Studiile sînt semnate de : Gh. Mihoc, G. Ciucu, Gr. C. Moisil, Manea Mănescu, Elie Carafoli, Mihai Niţă, Nicolae Tipei, Radu Grigorovici, Victor Sahini, Gh. Manea, Gh. Buzdugan, Mircea Postelnicescu, Aurel Moga, Ştefan Milcu, Petre Raicu, Valter Roman, Costin Murgescu, Mircea Voinescu, Paraschiv Vagu, Gheorghe Tunsoiu, Pascu Veiner, Ion Biberi. Studiile cuprinse în volum prezintă un deosebit interes pentru specialiştii din diferitele domenii ale ştiinţei, pentru cercurile largi ale intelectualităţii.

„REPREZENTANŢELE DIPLOMATICE ALE ROMANIEI" (vol. I)

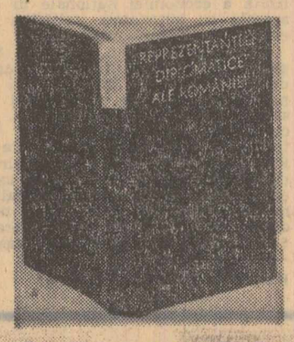

În culegerea de studii „Reprezentanţele diplomatice ale României", volumul I, realizată de un colectiv de autori şi prefaţată de Mircea Maliţa, se face istoricul creării primelor misiuni diplomatice ale României. Analizînd relaţiile bilaterale cu ţările în care s-au creat cele dintîi misiuni diplomatice ale României — după recunoaşterea independenţei sale de stat — culegerea de studii înfăţişează o imagine cuprinzătoare asupra principalelor coordonate ale politicii externe româneşti în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Lucrarea este utilă tuturor celor interesaţi să cunoască istoria relaţiilor internaţionale ale României.

„INTRODUCERE ÎN TEORIA CAPITALISMULUI MONOPOLIST DE STAT"

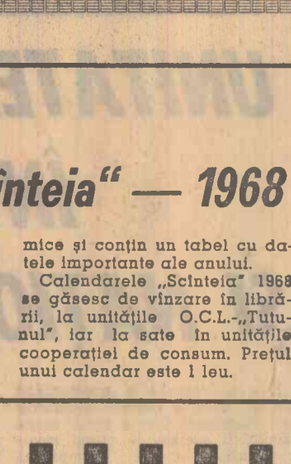

Rezultat al cercetărilor laborioase ale autorilor Em. Dobrescu, T. Postolache şi reprezentînd un punct de vedere personal, lucrarea cu titlul de mai sus este prima pe această temă în literatura noastră economică.

Volumul oferă cititorului posibilitatea de a înţelege şi de a-şi explica mai bine fenomenele social-economice care au loc în societatea capitalistă contemporană. Prin forma de analiză fundamentată ştiinţific, prin actualitatea deosebită a temei, lucrarea prezintă interes atît pentru cei care studiază economia politică în învăţămîntul de stat sau de partid, cît şi pentru cei care urmăresc şi se preocupă de evoluţia societăţii capitaliste din zilele noastre.

A APĂRUT

Calendarul „Scînteia" — 1968

Zilele acestea a ieşit de sub tipar calendarul de perete „Scînteia" pe anul 1968. Avînd mărimi potrivite (două formate 35x50 cm pe hîrtie cretată şi unul format 43x61 cm) sînt ilustrate cu cîte o reproducere, în culori, a unei vederi panoramice şi conţin un tabel cu datele importante ale anului.

Calendarele „Scînteia" 1968 se găsesc de vînzare în librării, la unităţile O.C.L.-„Tutunul", iar la sate în unităţile cooperaţiei de consum. Preţul unui calendar este 1 leu.

RELAŢIA MEDIC-PACIENT

(Urmare din pag. I)

conduite. Oare toţi procedăm aşa ?

Este ştiut că pentru a se economisi timpul, mai toate policlinicile au adoptat sistemul ca bolnavul să fie programat din timp. Cazurilor cu adevărat urgente, sau care nu puteau fi prevăzute, trebuie să li se acorde totdeauna întîietate. Aş vrea să mă refer însă la pacientul care venind neprogramat, cere întîietate pentru că fie că este grăbit, fie că „se consideră" grav. El creează animozitate, nemulţumiri justificate ale celor care aşteaptă. În felul acesta, împiedică, de regulă, buna desfăşurare a consultaţiilor.

Printre aceştia din urmă întîlnim oameni care au stat acasă pînă nu au mai putut să îndure durerea, pînă cînd în maladia lor au survenit complicaţii şi care apoi vin speriaţi, cu teama de a nu fi prea tîrziu. Cum e firesc sînt irascibili, pretind ca toată lumea să-i ajute. Desigur şi aceşti bolnavi trebuie să găsească înţelegere la personalul medical iar prin comportamentul lor civilizat, şi la ceilalţi pacienţi. Dar era mai bine să nu fi ajuns aici.

Există de asemenea o categorie de pacienţi despre care trebuie să amintesc neapărat. Sînt cei care dovedesc suspiciune, lipsă de încredere, umblînd din medic în medic şi căutînd să facă tot felul de supoziţii. Nu o dată se întîmplă să fii asaltat de către un pacient care avînd impresia că este grav bolnav, a trecut în prealabil pe la mulţi medici, însă nu le-a urmat indicaţiile. Acesta, dacă vreţi, este frate bun cu „reclamagiul de profesie". Chiar şi în această situaţie, noi primim pacientul cu toată bunăvoinţa şi competenţa, ştiut fiind modul divers de a reacţiona al acestuia cît şi eventualitatea unei suferinţe reale. În general însă, aceşti pacienţi ne dau mult de lucru aglomerînd cabinetele.

Ar fi nedrept dacă am insista în formularea unor exigenţe sporite numai faţă de bolnav. Caracterul uman pe care trebuie să-l menţină şi să-l dezvolte medicina se bazează în primul rînd pe resursele profesionale, morale şi chiar materiale ale ambulatoriului. Un portar morocănos ce nu răspunde nici la salut, funcţionara de la informaţii căreia îi scoţi vorba cu cleştele, făcîndu-ţi un mare favor dacă-ţi răspunde la o întrebare şi enervîndu-se dacă o formulezi pe a doua, asistentele medicale, uneori arogante şi privind de sus cînd li te adresezi spunîndu-le „soră" (ce cuvînt nobil şi uman este acesta), ori un medic plictisit — dau bolnavului senzaţia că deranjează, că devine inutil pentru toată lumea. De felul cum aceştia se poartă, fiind amabili şi binevoitori sau nu, depinde în bună măsură starea psihică a pacientului şi aceasta poate influenţa uneori comportarea sa fie inhibîndu-l, fie făcîndu-l să reacţioneze brutal.

Este un lucru binecunoscut că omul bolnav are o stare psihică aparte, este mai anxios, doreşte ca cei din jur să-i înţeleagă, şi de felul în care reuşim să ne apropiem de el, să-i împrăştiem teama care de multe ori agravează boala depinde în bună măsură totul. De altfel această stare a bolnavului ne impune modul în care trebuie să-l informăm despre boală şi tratamentul care-i este necesar. Acest rol pe care îl are de îndeplinit medicul presupune însă o serie de însuşiri fără de care cu greu i-ar face faţă. El trebuie să aibă o comportare civilizată, morală, să fie binevoitor şi cu tact pentru a cîştiga încrederea bolnavului. Ce mare lucru este să ştii să înfrîngi teama cu care bolnavul păşeşte în cabinet, folosind un ton calm, ascultînd cu răbdare sau conducînd discret discuţia cu acesta ! Trebuie să ai capacitatea de a cunoaşte repede bolnavul şi a-i înţelege psihologia, de a sintetiza rapid datele anamnestice cu examenul obiectiv, orientîndu-te în formularea indicaţiilor după reacţia bolnavului, ştiut fiind că diferă modul de a te adresa unuia anxios de cel folosit pentru un bolnav indiferent. Formularea brutală a unei supoziţii de diagnostic poate constitui un traumatism psihic important, făcînd astfel un deserviciu celui ce ne solicită sprijinul. Expunerea concisă, cu claritate a indicaţiilor de urmat au o influenţă pozitivă asupra pacientului. La adevărata cavalcadă de întrebări pe care deseori acesta ne-o adresează, e bine să dăm explicaţii simple, concise, în funcţie de nivelul său intelectual, insistînd mai mult asupra colaborării din partea sa, cînd aceasta e necesară şi evitînd răspunsurile ce pot crea confuzii sau să-l alarmeze. Cînd situaţia este indicată nu vom uita niciodată să cerem pacientului revenirea la control, aceasta obligîndu-l, o dată în plus, să respecte recomandările ce i-au fost făcute şi dîndu-i senzaţia de siguranţă în lupta cu boala.

Legat de aceste aspecte aş propune forurilor competente să studieze posibilitatea ca în cadrul facultăţilor de medicină să se predea studenţilor în mod sistematic noţiuni de psihologie, acestea fiind deosebit de necesare mai ales pentru tinerii absolvenţi.

Faptul că în condiţiile actuale cei suferinzi sînt obligaţi ca într-un timp scurt să treacă prin mai multe servicii ale policlinicii de exemplu, creîndu-li-se impresia de „dezbatere publică" a propriei suferinţi, îi face mai timoraţi, întărîndu-le parcă anumite temeri, de altfel nejustificate. Or, tocmai pentru a înlătura acest aspect este nevoie ca personalul sanitar, impunîndu-se prin corectitudine şi sobrietate, să dovedească solicitudine, bunăvoinţă şi amabilitate. Acestea toate, împreună cu o activitate de educaţie sanitară mai susţinută pentru a da maselor largi noţiuni cît mai complete despre modul cum trebuie să se prezinte la medic, vor fi fără îndoială de un real folos atît bolnavilor, cît şi nouă în lupta pentru redarea sănătăţii oamenilor.

Nu trebuie să uităm nici o clipă aforismul celebru „conservarea sănătăţii este cel dintîi bine şi temelia tuturor celorlalte".

FAPTUL DIVERS

Anapoda

Iată că se poate să vină moara la sac şi muntele la Mahomed. Totul e să insişti. ORVLF Curtea de Argeş are trecut în plan (de către forurile sale tutelare), să conserve pentru iarnă mari cantităţi de legume din raioanele de şes. Motivarea „planificării" e laconică : la Curtea de Argeş se găsesc din belşug lemne pentru putini şi butoaie. Faptul că oficiul respectiv nu dispune de dogari nu contează, de parcă cu trei potcoave te poţi numi călăreţ. Iar bietul orevelefeu, năpăstuit de şefii lui ierarhici, aleargă la cîmpie, (Drăgăneşti, Slatina, Roşiorii de Vede) după dogari, ardei şi gogonele. Cu asemenea mărături planificate ţi se face gura pungă. Şi punga o dai la argăsit. Adică, o întorci pe dos. Că ies mărăturile „sărate".

Pasiunea lui Martin

A bătut în poartă netrimis de nimeni : „Sînt eu, Martin Bock (din Sura Mică, Sibiu). Sînt împuternicit de soţul tău să duc la tîrg, pentru vînzare, căruţa, calul, mînzul şi viţelul". Femeia i le-a dat. Aşa a rămas Andrei Schmidth cu curtea goală. Dar şi cu punga. Pentru că Bock nu i-a mai călcat prin faţa casei. S-a ferit să dea ochii cu el. Însă justiţia n-a putut-o ocoli. S-a aflat astfel că Martin Bock avea o pasiune teribilă pentru cai ; mai furase şi alţii. În cursa lui după cai întîlneşte multe obstacole. Acum, de pildă, va trebui să sară peste şase ani. Pedestru.

Iese fum

Revenim la problema incendiilor. Este într-adevăr o chestiune arzătoare. Din cauza neglijenţei, în ultima vreme flăcările au distrus bunuri materiale în valoare de sute de mii lei. Ce fac imprudenţii ? Un exemplu : Susana Dogaru din Dobirlău (Braşov) a făcut focul în curte şi a plecat de acasă, lăsîndu-l aprins. Vîntul a împrăştiat scînteile spre acareturile a doi vecini cărora le-au ars şurile cu fîn. Femeia neglijentă a fost condamnată la 2 luni închisoare pentru delictul de incendiu prin imprudenţă şi obligată să plătească păgubaşilor 17 000 lei despăgubiri civile. Dintr-un foc !

Pete pe firmă

La restaurantul Gării de Nord din Capitală (aparţinînd de I.H.R. Lido) un client nemulţumit ia condica de sugestii şi reclamaţii. Dar condica îi este smulsă din mînă. Şeful de sală Aurel Pupăză (cu chef) sughiţă : „Numai nebunii scriu în condica de reclamaţii. Te scutesc (hîc) să fii nebun". Clientul a sunat Inspecţia comercială. Sosit la faţa locului, inspectorul Ovidiu Stocheciu a încercat ca simplu client să scrie în condică. Scena s-a repetat. Atunci inspectorul îşi declină calitatea şi cere din nou condica. Aurel Pupăză îl sfătuieşte amical : „Inspectoraşule, vrei să-ţi pierzi pîinea ? Eu nu te las să faci prostia asta (hîc !)". Şi nu l-a lăsat. Rău a făcut. Pînă la urmă inspectorul a scris un proces verbal de constatare. Şi a avut ce constata. Acum se aşteaptă măsurile. „Vineee !".

„Ciclişti"

Pe şoseaua Paşcani—Roman, doi ciclişti alergau de zor. Îşi puseseră o pancardă că sînt în concurs şi li se dădea cale liberă. Dar miliţia din Paşcani n-a respectat acest consemn, oprindu-i. Şi astfel s-a constatat că cei doi tineri (Vasile Vornicu şi Mihai Safta din Iaşi) furaseră bicicletele din faţa unui magazin şi se duceau să le vîndă la Roman. (Mai procedaseră aşa de cîteva ori). Au ajuns la „start" mai repede decît ar fi crezut — şi amîndoi deodată. Se crede că-şi vor schimba tricourile pe bluze cu mîneci lungi. Vedeţi cum se-nvîrte roata ? Concurs de împrejurări.

Chiar el

Inginerul Gheorghe Duma (I.R.I.C. Bacău) se ocupă în întreprindere cu problemele de protecţia muncii. În această calitate, el veghează ca fiecare salariat să cunoască şi să respecte normele de tehnica securităţii muncii. Iată însă că s-a petrecut un accident. În timpul controlului într-o secţie, un inginer a alunecat de pe o platformă neasigurată conform normelor de tehnica securităţii muncii, căzînd într-un cazan cu apă fierbinte. A fost internat urgent la spital cu arsuri grave la picioare. Cine-i accidentatul ? Inginerul cu protecţia muncii.

Rubrică redactată de :
Ştefan ZIDARIŢĂ
Ştefan DINICĂ
cu sprijinul corespondenţilor „Scînteii"

DOCUMENTELE PLENAREI C. C. AL P. C. R.

în dezbatere

Marea responsabilitate a centralei industriale

Din contextul proiectului de Directive se disting cu toată claritatea măsurile preconizate pentru perfecționarea formelor și metodelor de conducere a industriei. Ca un element distinctiv se desprinde cerința apropierii conducerii de producție, prin crearea centralelor industriale, care vor prelua o parte din atribuțiile actuale ale ministerelor și ale altor organe centrale, precum și unele competențe ale întreprinderilor.

Organizarea conducerii industriei pe cele trei verigi — centrala industrială, întreprinderea, ministerul economic — oglindește aplicarea creatoare de către partid a principiului centralismului democratic la condițiile țării noastre. O atare structură economico-organizatorică corespunde cerințelor stadiului actual de dezvoltare a acestei ramuri vitale a economiei și urmărește să elimine centralismul excesiv și paralelismele în activitatea de conducere, oferind, în același timp, condiții pentru fructificarea avantajelor coordonării unitare și concentrării rationale a producției, concomitent cu creșterea operativității în activitatea economică.

Firește, organizarea conducerii industriei pe cele trei verigi înseamnă o delimitare precisă a atribuțiilor și răspunderilor fiecărei verigi în parte. Cu deosebire, aș vrea să mă refer la atribuțiile viitoarelor centrale industriale care, așa cum sînt expuse în proiectul de Directive, diferă foarte mult de cele ale actualelor direcții generale industriale din ministere. Spre deosebire de direcția generală, care este mai mult un organism administrativ, centrala industrială va fi dotată cu mijloace materiale și bănești, va funcționa pe principiul gestiunii economice proprii. Ea conduce activitatea întreprinderilor, le sprijină în fundamentarea sarcinilor de plan, organizează cooperarea dintre acestea, le acordă asistență tehnică și științifică și, în general, le creează condiții pentru desfășurarea normală a producției, controlează și răspunde împreună cu întreprinderile de modul în care ele își îndeplinesc sarcinile ce le revin din planul de stat.

Cu alte cuvinte, **centrala industrială va forma împreună cu întreprinderile componente un tot organic, integrîndu-se pe deplin în procesul de producție și circulație a bunurilor.** După opinia noastră, eficiența activității unei centrale industriale depinde în mare măsură de apropierea ei de centrul de greutate al unităților componente, fapt ce creează posibilitatea **cunoașterii permanente și nemijlocite a realităților în cadrul cărora se desfășoară activitatea lor economico-productivă, luării deciziilor economice optime pentru rezolvarea problemelor care se ivesc în activitatea întreprinderilor.** De aceea, **legăturile între centrala industrială și întreprinderile componente trebuie să fie directe, nu prin intermediul birtiilor.** În acest sens, e nevoie să se prevină din capul locului orice tendință de a transforma centrala industrială într-un organ de transmitere a sarcinilor și de centralizare statistică a realizărilor. Ea trebuie să fie o unitate activă de lucru, să cunoască zi de zi „pulsul" trepidant al laborioasei activități ce se desfășoară în întreprinderile componente și să le sprijine operativ în soluționarea problemelor pe care le ridică activitatea lor economică.

Sarcini deosebit de importante vor reveni centralelor industriale în domeniul aprovizionării tehnico-materiale și al desfacerii produselor finite, atît pe piața internă cît și la export. În cadrul dezbaterii proiectului de Directive în fabrica noastră s-au exprimat o serie de păreri interesante în legătură cu perfecționarea activității în aceste domenii. Considerăm că în ramura industriei de încălțăminte **contractele de livrare a producției către comerț ar trebui să se încheie de centralele industriale cu cel puțin trei luni înainte de începerea anului.** Ni s-ar crea astfel posibilitatea să nominalizăm din timp producția, să asigurăm o aprovizionare tehnico-materială pe baze reale, să programăm judicios producția pe secții și sectoare și, ca atare, s-o realizăm la un nivel calitativ și economic superior. Din aceleași considerente, **apreciem ca și contractele cu clienții externi să fie încheiate pe o durată de cel puțin un trimestru și cu 60 de zile înainte de începerea acestuia.**

Concentrarea în cadrul centralelor industriale a unei părți din activitatea de cercetare științifică va contribui la rezolvarea multor probleme legate de progresul tehnic, va favoriza legarea mai strînsă a cercetării de cerințele producției materiale. Cu prilejul dezbaterii proiectului de Directive s-a subliniat că o mare atenție va trebui să se acorde, în cazul ramurii noastre, obținerii de înlocuitori de materii prime și materiale, întrucît utilizarea lor este încă limitată la noi față de țările dezvoltate. Pașii care s-au făcut în această direcție sînt insuficienți. De aceea, credem că ar fi util ca în **structura unităților de cercetare din cadrul centralei să funcționeze și colective mixte din care să facă parte, în cazul nostru, ingineri din ramura de pielărie și încălțăminte, a coloranților, hîrtiei și celulozei.**

Citeva cuvinte aș vrea să spun și în legătură cu raporturile dintre viitoarele centrale industriale și întreprinderile componente. După părerea noastră, **toate relațiile întreprinderii „în sus" ar trebui să fie numai cu centrala industrială.** În același timp, **controlul sub toate formele asupra activității întreprinderii să se exercite numai de către organe ale centralei industriale.** Avînd un singur „organ tutelar", cum ne-am obișnuit să spunem, întreprinderea ar putea să desfășoare, în cadrul atribuțiilor mai largi care i se vor acorda, o activitate mai mobilă, mai operativă și, în final, mai eficientă. Cred, totodată, că în ce privește funcția ce se va acorda centralelor industriale în domeniul prospectării pieței externe și încheierii contractelor cu partenerii străini **ar fi bine ca la perfectarea tratativelor cu clientul extern să participe, în mod obligatoriu, și delegatul întreprinderii furnizoare.**

Avem ferma convingere că aplicarea măsurilor preconizate în proiectul de Directive va da un puternic impuls inițiativei și răspunderii unităților economice, va crea un cadru propice pentru dezvoltarea în ritm și mai rapid a economiei, pentru sporirea necontenită a avuției naționale.

Nicolae CIOVÎRNACHE
director economic
al Fabricii de pielărie
și încălțăminte-Cluj

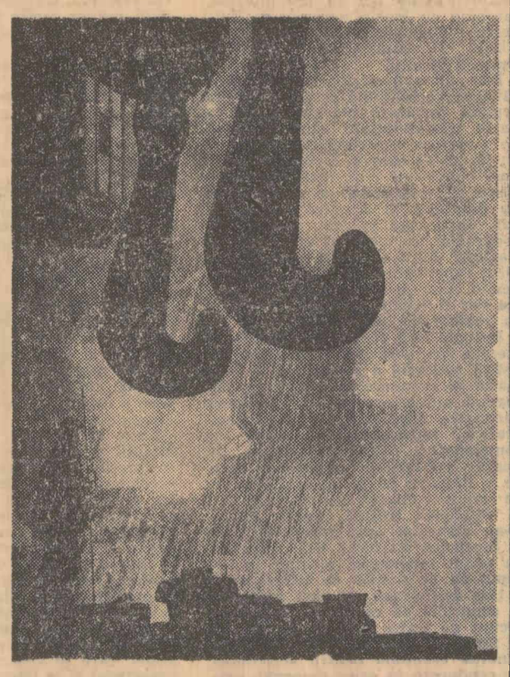

Combinatul siderurgic Hunedoara : O nouă șarjă de oțel
Foto : **Gh. Vințilă**

ancheta economică

Cînd și pentru ce se acordă premiile?

Potrivit proiectului de Directive și hotărîrii plenarei C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie 1967 cu privire la îmbunătățirea sistemului de salarizare și majorarea salariilor, **se preconizează folosirea unor procedee și metode realiste de acordare a premiilor.** Aceste procedee și metode se fundamentează scrupulos pe **aplicarea consecventă a principiului cointeresării materiale,** care implică atît retribuirea și stimularea salariaților după cantitatea și calitatea muncii, cît și răspunderea materială pentru neîndeplinirea sarcinilor, pentru pagubele aduse din vina lor avuției obștești, intereselor economiei naționale. Investigațiile anchetei întreprinse în unele întreprinderi industriale, în rîndul unor specialiști din economie, urmăresc să înfățișeze însemnătatea perfecționării cadrului și a criteriilor de premiere — pîrghie esențială în stimularea muncitorilor și personalului tehnic-administrativ pentru creșterea eficienței activității economice.

Adio arbitrariului!

— Noile prevederi sînt binevenite, ne spunea tov. **Nicolae Țincu,** director adjunct la Filiala raională Lenin a Băncii Naționale. Ele au puterea să înlăture acțiunea de compromis sau arbitrariul în **aprecierea realistă a celor ce merită sau nu premii.**

Demn de relevat este criteriul care va sta **la baza constituirii premiilor** — ce se vor acorda anual sub forma gratificațiilor — și anume **creșterea rentabilității.** Un criteriu mult mai complet și realist, exprimat ca un raport între beneficiu și prețul de cost complet, sau sub modalitatea cheltuielilor la 1 000 lei producție-marfă, a altor indicatori specifici diferitelor activități economice. În prezent există un criteriu de premiere — îndeplinirea sarcinii de reducere a prețului de cost. Dar și un noian de condiții care nu sînt de natură să delimiteze cu claritate eforturile proprii deosebite ale colectivelor de întreprinderi în scopul stimulării lor, **creării unei puternice emulații în activitatea productivă.**

Au intervenit și aici „derogările", adică tentația de a ceda, de a se abate de la niște condiții ferme. Cu ajutorul colaboratorului nostru am numărat 18 asemenea prevederi, care reprezintă doar „o parte" din așa-zisele condiții comune. Carusel se învîrtește însă din ce în ce mai ametitor! Condiții și iar condiții, în care **accentul cade pe aspectele cantitative și mai puțin pe cele calitative ale activității întreprinderilor.** În ce constă mecanismul? Uneori, ministerele de resort s-au obișnuit să modifice la întreprinderi, pe parcursul îndeplinirii planului, unii indicatori, fără a-i corecta și pe cei-lalți, care rămîn necorelați. Ca urmare, comparativ cu situația inițială, **unele întreprinderi înregistrează rezultate nesatisfăcătoare, deși au muncit bine, iar altele apar „fruntașe",** dar nu din... vina lor. Nu este justă o asemenea deformare a rezultatelor reale în îndeplinirea planului la toți indicatorii! Preîntîmpinînd un astfel de fenomen, noile prevederi au darul de a permite măsurarea exactă a nivelului contribuției fiecărei întreprinderi la efortul general al economiei.

Dar să lăsăm să vorbească faptele. În trimestrul I, la țesătoria „Unirea" din București nu se îndepliniseră trei dintre condițiile de premiere. Pentru aceasta însă s-a dat... derogare în urma presupunerilor. „E vorba de obiectiv, e vorba de subiectiv"? — aceasta a fost întrebarea. Pînă la urmă s-au încasat premii în valoare de 110 000 lei. Deși se obținuse un volum mare de cupoane și capete-fișii, asimilate rebuturilor. Asemenea procedee nu sînt nici în favoarea colectivelor de întreprinderi și nici a economiei naționale.

Potrivit noilor prevederi **se va asigura într-adevăr recompensarea realizărilor deosebite,** care din ce în ce se amplifică în toate întreprinderile. E știut doar că **rentabilitatea se calculează după ce producția finită a unei întreprinderi a fost vîndută,** fiindcă atunci se poate determina beneficiul. Deci, **premiile se vor acorda în momentul în care producția a fost recunoscută ca utilă de beneficiari, de societate, iar prețul de cost complet va fi definitivat.** Adică, la sfîrșitul anului, cînd **situația economică și financiară a întreprinderii apare limpede ca apa de izvor, cînd se desprinde cu claritate aportul ei la propășirea întregii economii naționale.**

Valoarea noii prevederi se desprinde și din următorul fapt. Unele întreprinderi, în anumite trimestre „trag" bine, de obicei în trimestrele II și III. Automat iau și premii. Dar cu prețul... transferării unor sarcini urgente spre sfîrșitul anului. Ele se asigură de premii mari în aceste perioade și nu mai sînt stimulate să încheie cu bine întregul an, sau efectiv nu mai reușesc. În anul următor intră cu restanțe și în primul trimestru nu prea iau premii. Vin însă trimestrele II și III și... ciclul se repetă. Așa se perpetuează diferite neajunsuri. Prin aplicarea noilor prevederi, **premierea va stimula și reflecta mai bine continuitatea activității de-a lungul celor patru trimestre,** excluzîndu-se „fuga" de îndeplinirea sarcinilor de plan mai dificile, dar extrem de importante pentru beneficiari.

Intervine însă și un alt avantaj: **se vor stabili unul sau doi indicatori de premiere complementari.** Ei ar putea fi sporirea exportului, a producției la 1 000 lei fonduri fixe, precum și alți indicatori aleși în funcție de specificul fiecărei ramuri și, eventual, chiar al fiecărei întreprinderi industriale mari. Deci, **demnă de remarcat este și elasticitatea noilor prevederi, orientarea lor clară spre laturile esențiale ale activității întreprinderilor,** care să se regăsească neîndoielnic și nemijlocit în efecte și impulsuri la nivelul economiei naționale.

Recompensare realistă, pe merit

— Recentele prevederi sînt salutare. Ele au rolul expres de a concentra eforturile întreprinderilor în vadul economiei naționale, ne spunea tov. **Ilie Chiriu,** directorul Filialei raionale Lenin a Băncii Naționale. Precizarea unui criteriu unic, completat cu alte cîteva esențiale, va înlătura pluralitatea imensă de premii, compromisă și contradictorie.

Pluralitatea de premii — evitată de noile prevederi — poate da naștere la **situații paradoxale, în care acordarea excepțională a unor sume de bani ulueșfere pe toată lumea, inclusiv pe cei... recompensați.** În trimestrul II a. c., șantierul 2 Tulcea al I.S.C.M. Brăila a realizat o producție de aproape 7 milioane lei. Din aceste milioane de lei, însă, jumătate au fost „înghițite" de pierderi. Erau de așteptat critici aspre, măsuri hotărîte pentru ieșirea din impas. Și, totuși, conducerea șantierului a fost premiată de către forul tutelar.

Alt paradox. Uzina „Vulcan" București a predat în primul semestru al acestui an la Întreprinderea de colectare a metalelor peste 5 000 tone fier și aproape 500 tone fontă, reprezentînd deșeuri, casări, rebuturi. Deci și rebuturi. În această perioadă ele au însumat 2 592 000 lei. Consumul specific la materiale feroase a fost depășit cu 236,5 tone metal. Cheltuielile cu rebuturile recuperate reprezintă numai... 12 000 lei. Însă, **pentru cantitățile predate I.C.M., cei însărcinați în uzină cu colectarea fierului vechi au fost premiați cu 36 855 lei.** Notăm telegrafic și „rezultatele" pe această linie la UREMOAS, tot din Capitală. Rebuturi 7 288 000 lei, depășiri consum specific la metal 88 tone, predat la I.C.M. 914 tone fier, 221 tone fontă și 400 tone de alte metale. **Premii încasate pentru colectarea metalului : 87 572 lei.**

Unde s-a mai văzut ca risipa de metal să fie premiată? Procedeul **contravine acțiunii ample pentru reducerea consumului la acest material. Aceasta contravine și luptei susținute împotriva rebuturilor.** Concluzia e crudă, dar reală : **se premiază rebuturile.** Sub „voal", dar se premiază. O asemenea „culme" a logicii nu numai că nu va mai fi recompensată, dar potrivit noilor prevederi consecințele ei vor fi suportate de cei vinovați. Se spune clar : **salariații poartă răspunderea materială pentru pagubele de orice natură ar fi ele, produse din vina lor unităților în care lucrează.** Este un drept inalienabil al economiei naționale, al întregului popor, să recupereze pierderile provocate avutiei obștești.

În schimb, potrivit noilor prevederi, economisirea metalului, reducerea consumurilor specifice de materii prime și materiale din import sau deficitare vor fi recompensate corespunzător. Un exemplu : la Fabrica de blănuri Oradea, pentru diminuarea consumurilor specifice la materiile prime deficitare s-au acordat premii de peste 300 000 lei. Cînd asemenea efecte sînt însoțite și de **creșterea ponderii producției de calitate superioară sau de propulsarea productivității muncii** dincolo de sarcina planificată, recompensele se vor înmulți. Fiecare din acești indicatori constituie condiții de sine stătătoare pentru acordarea premiilor în cursul anului. Deci, **sistemul de premiere preconizat îmbină în mod fericit recompensarea anuală cu cea periodică în cursul trimestrelor,** fiind axat riguros pe criteriile fundamentale ale eficienței și rezultatelor palpabile, certe și imediate.

Tezaurul înțelepciunii colective larg deschis!

Evident, asemenea prevederi se vor aplica și în alte cazuri, ca de pildă atunci cînd proiectele elaborate de instituțiile specializate în acest sens, de proiectanți, în general, vor întruni în fapt criteriile amintite. Se vor bara, ca urmare, practicile cînd **unele institute de proiectări, o dată cu predarea documentațiilor tehnice, se consideră absolvite de sarcini, iar pasul următor este... încasarea premiilor,** deși nu există încă certitudinea că proiectele asigură eficiența economică scontată.

— Nu o dată ni s-a întîmplat, ne releva tov. **Constantin Pănescu,** șef contabil la uzina „Vulcan"-București, ca subansamblele proiectate de institutul nostru să nu se potrivească între ele atunci cînd se ajungea la montaj. Rebuturi, remanieri, întîrzieri, totul „se sparge" însă în capul constructorului.

O notă proastă pentru conducerea uzinei, care deși are în subordine institutul respectiv nu reușește să-l disciplineze, mai ales cînd e vorba de calitatea proiectelor. Dar, așa cum ni s-a spus la Filiala oraș București a Băncii de Investiții, **e piedoarie în plus pentru aplicarea strictă a principiului răspunderii materiale,** prevăzut în proiectul de Directive și în recenta hotărîre a partidului. Cazul nu e singular. S-a făcut, nu de mult timp, **o verificare asupra calității proiectelor elaborate de Institutul de studii și proiectări energetice,** pentru cinci centrale electrotermice. La 19 documentații au fost evidențiate lipsuri și greșeli dovedite abia... în execuție. Premiile însă fuseseră încasate. De exemplu, la C.E.T. Galați, proiectul liniei electrice aeriene de 220 kV Galați-Chișcani a fost refăcut aproape complet. Notăm și calificativul acordat inițial documentației : „foarte bine", care a atras plata... cuvenitelor premii. La C.E.T.-Oradea, în documentația de deviz a camerei de comandă electrică lipseau confecțiile metalice, iar schema releelor de distanță RD-7 era incompletă. Notele de comandă suplimentară au însumat 75 000 lei. Consemnăm că și în cazul acesta calificativul a fost „foarte bine", iar primele — prime.

Sînt anomalii peste care nu se poate trece cu vederea, întrucît ele induc în eroare, slăbesc responsabilitatea celor care concep angajarea fondurilor de investiții. **Premierea trebuie să fie justificată de succese deosebite prin efortul propriu,** excluzîndu-se influențele din afară ale modificării prețurilor, de pildă — **iar mărimea premiilor, de nivelul rezultatelor în plus peste cele „de datorie împlinită".** Desconsiderarea acestei cerințe transformă premierea într-un scop în sine, iar activitatea unora capătă cu timpul caracterul unei „goane după premii". Pentru atingerea acestui scop se... scuză mijloacele. Se încearcă întîi, încă din faza de planificare, **„umflarea" prețului de cost,** așa încît realizarea sa practică devine o sarcină extrem de facilă. Manevra rezistă, datorită superficialității controlului și intervenției forului de resort. Alteori **nu se realizează contractele.** Se apelează atunci la **„înțelegerea" beneficiarilor.** Apar „adiționalele". Unul și încă unul, termenele se decalează, premiile se iau. S-a încercat și **un „procedeu tehnic" inadmisibil, grav și dăunător : falsificarea datelor raportate.** Uneori, „tine", alteori „nu". De cele mai multe ori însă „nu". De pildă, conducerea întreprinderii chimice „Victoria" din București a făcut, nu de mult timp, acest pas. Un pas care s-a dovedit a fi... în gol. Planul la producția-marfă se realizase doar în proporție de 99,5 la sută. „Fantezia" și mai ales lipsa de răspundere l-au majorat la 100,6 la sută. Rezultatul a fost premiat. A apărut însă controlul. E bine că **premiile în valoare de 79 000 lei s-au întors la... casierie, iar unii din membrii conducerii întreprinderii au fost destituiți.**

Reflectînd asupra acestor cazuri, să revenim la noile prevederi. Premiile nu vor mai putea fi acordate atunci cînd sarcinile de plan nu se vor îndeplini și depăși, cînd nu **există garanția în timp a temeiniciei și soliditățli rezultatelor.** Chiar în cazul recompensării periodice, ea se va baza pe **realizări certe, cu eficiență economică imediată.** În consecință, inițiativele — în strînsă legătură cu funcționarea sistemului de premiere — vor căpăta profunzime, se vor consolida și generaliza. Ele vor da naștere la alte inițiative valoroase, în pas cu cerințele vitale ale întreprinderilor. Tezaurul înțelepciunii colective va fructifica pe deplin, cu eficacitate sporită.

— Această prevedere, de a garanta în timp, de a transforma în certitudine inițiativele valoroase, ne relata tov. **Ion Mateescu,** directorul Direcției de control și revizie pentru orașul București a Ministerului Finanțelor, constituie o trăsătură de mare însemnătate a procedeelor și metodelor perfecționate de acordare a premiilor. Multe inițiative au rămas „pe drum" în unele întreprinderi bucureștene, tocmai din cauză că ele nu au fost stimulate material, că s-a manifestat tărăgănare în fructificarea și generalizarea lor.

Asemenea cazuri vor fi preîntîmpinate. Se preconizează că **salariații vor fi încunoștințați din timp despre sarcinile pe care trebuie să le îndeplinească și despre mărimea premiilor ce li se cuvin pentru realizarea acestora.** Se va acționa, deci, în deplină cunoștință de cauză, ceea ce va declanșa o puternică efervescență creatoare în rîndul colectivelor de întreprinderi industriale, în folosul lor și al economiei naționale.

Petre NEDELCU
Dan MATEESCU

CONDUCEREA UNITARĂ A AGRICULTURII

(Urmare din pag. I)

nic în planul de stat. Cunoscîndu-se cerințele de producție agricole ale economiei naționale se repartizează și sarcinile de plan pe regiuni și raioane.

Așa cum s-a arătat mai sus, au fost obținute unele realizări în ce privește zonarea producției — unul din obiectivele planificării în agricultură. S-a renunțat la cultura floriisoarelui în regiunile Hunedoara, Mureș-Autonomă Maghiară și s-a redus mult în regiunile Cluj, Maramureș, Crișana etc., extinzîndu-se în schimb în alte regiuni : București, Dobrogea, Ploiești, unde se obțin recolte mari la hectar. S-a făcut, de asemenea, o mai bună amplasare a culturilor de grîu, porumb, cartofi. Criticile aduse la plenară Consiliului Superior al Agriculturii se referă, în principal, la unele deficiențe în planificarea producției. S-a constatat că în unele locuri nu s-a ținut seama de condițiile naturale și economice, de tradiția formată în cursul anilor, cerîndu-se cultivarea unor plante sau extinderea unor specii de animale care, negăsind condiții propice, nu au dus la obținerea unor rezultate optime. De aceea se impune ca, în zonarea producției agricole, să se țină seama de condițiile naturale și economice, prevăzîndu-se dezvoltarea acelor ramuri și culturi care dau rezultate economice maxime. Această zonare se poate face cel mai bine pe plan regional și raional, urmărindu-se însă realizarea pe ansamblu a producției prevăzute. Această importantă problemă trebuie soluționată printr-o colaborare strînsă între consiliile agricole și uniunile cooperatiste pentru a se asigura cea mai potrivită orientare a producției.

Întocmirea planurilor de producție pe 1968 trebuie să ducă la lichidarea unor asemenea neajunsuri. Spre deosebire de anii trecuți, există un plan de perspectivă, desfășurat pe ani, privind dezvoltarea agriculturii. El stă la baza întocmirii planurilor anuale ale unităților agricole, planuri care pe anul 1968 se concretizează începînd din aceste zile. Cu acest prilej se fac îmbunătățiri la unii indicatori, cerute de nevoile unităților respective și ale economiei naționale.

Consiliului Superior al Agriculturii, consiliilor agricole locale li s-a încredințat răspunderea pentru realizarea planului întregii agriculturi. Aceasta presupune, în primul rînd, realizarea suprafețelor prevăzute a fi cultivate cu diferite culturi și a efectivelor de animale și păsări, corespunzător cerințelor economiei țării. Unele consilii agricole au neglijat acest ultim aspect. Chiar și în primăvara acestui an, în unele regiuni nu s-a realizat planul la suprafețele care urmau a fi cultivate cu porumb. Însă cele mai negative aspecte au existat în legumicultură, unde nu s-au cultivat toate suprafețele prevăzute, nu s-au irigat în întregime, ceea ce a făcut ca producția globală de legume să fie nesatisfăcătoare. Iată de ce se impune intervenția activă a consiliilor agricole în organizarea producției și urmărirea executării sarcinilor de plan — obiective de mare însemnătate cuprinse în proiectul de Directive. Realizarea în întregime a suprafețelor propuse a se cultiva cu diferite culturi : grîu, porumb, cartofi, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, legume constituie prima și cea mai importantă măsură menită să ducă la îndeplinirea planului la fondul de stat la produsele respective.

Așa cum este știut, elementul dinamic de modernizare îl constituie înzestrarea agriculturii cu tractoare și mașini agricole la nivelul tehnicii mondiale, diversificarea mecanizării pentru lărgirea gamei de lucrări, extinderea acesteia în toate sectoarele agriculturii și îndeosebi în zootehnie, legumicultură, viticultură, pomicultură. Concepția unitară pe baza căreia are loc dezvoltarea bazei tehnice presupune aplicarea în practică a lucrărilor agricole în mod diferențiat, în funcție de specificul fiecărui sector al agriculturii și, desigur, în funcție de specificul diferitelor zone naturale, structura culturilor. Pentru a se realiza această cerință se impune ca în timpul cel mai scurt Consiliul Superior al Agriculturii să definitiveze planul unic de dezvoltare a bazei tehnice a agriculturii.

În prezent se află în curs de omologare și experimentare noi mașini care vor permite accelerarea programului de dotare tehnico-materială a agriculturii. Nu poate fi trecut cu vederea faptul că unitățile agricole, specialiștii așteaptă de multă vreme unele tractoare și mașini agricole care să permită diversificarea lucrărilor, dar realizarea lor întîrzie. Consiliul Superior al Agriculturii va urmări cu mai multă perseverență omologarea noilor utilaje, pentru ca agricultura să poată beneficia de ele în timpul cel mai scurt.

Dezvoltarea bazei tehnice necesită măsuri organizatorice în vederea utilizării raționale a parcului de mașini. Prin crearea întreprinderilor agricole și fermelor, în agricultura de stat s-au creat condiții pentru realizarea acestui deziderat. În ce privește stațiunile de mașini și tractoare care au rol tot mai mare în creșterea producției în cooperativele agricole și întărirea economică a acestora, așa cum se arată în proiectul de Directive ce va fi aprobat de Conferința Națională a P.C.R., se preconizează introducerea unui sistem organizatoric nou, bazat pe principiul gestiunii economice proprii. În felul acesta S.M.T.-urile vor avea o mai mare independență și răspundere în folosirea mijloacelor materiale și financiare, în relațiile cu cooperativele agricole și cu alte unități care le solicită tractoare și diferite utilaje.

O pîrghie importantă prin care se realizează conducerea unitară a agriculturii o constituie existența unui plan unic de pregătire a cadrelor tehnice și coordonarea activității tuturor specialiștilor de către consiliile agricole. Cunoscîndu-se nevoile de cadre tehnice, împreună cu Ministerul Învățămîntului se înfăptuiește pregătirea lor. În ce privește celălalt aspect, specialiștii, în calitate de salariați de către stat, care lucrează în unitățile de producție, sînt investiți cu largi competențe, atribuții, răspunderi și în primul rînd cu aceea de a introduce și extinde în marea producție tot ceea ce este nou, eficient, în domeniul tehnicii și științei agricole.

Una din direcțiile principale spre care sînt canalizate eforturile consiliilor agricole, în strînsă colaborare cu uniunile cooperatiste, este aceea de a asigura folosirea cu maximă eficiență a pămîntului — principalul mijloc de producție din agricultură. Această mare bogăție a țării trebuie bine gospodărită. Sînt necesare măsuri unice care să asigure ca suprafața agricolă nu numai să nu se diminueze, ci să crească continuu în țară se execută numeroase mari sisteme hidroameliorative și îndeosebi sisteme de irigații. În această privință nu este suficient numai să se urmărească modul cum se execută lucrările de mare amploare. Trebuie avut în vedere ca și cele mărunte să nu se facă la întîmplare, pentru ca în viitor să se poată încadra în sistemele mari care se vor amenaja fără a fi nevoie de refacerea lor, care ar necesita investiții suplimentare. În această privință au fost întreprinse unele studii. Ele se referă la marile sisteme de irigații, cum sînt cele din Bărăgan, Valea Carasu-Dobrogea, unde se urmărește o temeinică fundamentare economică pentru a se cultiva cele mai potrivite plante agricole. Nu poate fi trecut cu vederea faptul că, în trecut, măsurile luate în scopul amenajării terenurilor pentru irigat nu au fost urmate și de executarea udărilor pe baze științifice, multe terenuri rămînînd neirigate, iar pe altele lucrarea s-a făcut numai parțial. Toate acestea scad eficiența economică a irigațiilor, problemă care trebuie să preocupe în mai mare măsură consiliile agricole.

În proiectul de Directive se subliniază necesitatea ca să se acorde, de către Consiliul Superior al Agriculturii, o atenție sporită activității de cercetare Promovarea și introducerea în producție a progresului tehnic sînt hotărîte de organizarea rețelei de cercetare, perfecționarea acesteia, valorificarea eficientă a rezultatelor științifice, extinderea și generalizarea lor în producție. Este știut că în subordinea Consiliului Superior al Agriculturii se află Institutul Central de Cercetări Agricole, care dispune de o puternică bază tehnico-materială de cercetare și în primul rînd de specialiști cu o înaltă calificare, care au menirea să creeze noi soiuri de plante, rase și tipuri noi de animale de mare productivitate, să fundamenteze științific măsurile care se iau pentru progresul întregii agriculturi. Recent, din indicația conducerii de partid și de stat, s-au organizat noi institute de cercetare pe ramuri ale producției agricole, care sînt amplasate în centrul celor mai favorabile zone din ramura respectivă. Aceste institute vor aprofunda cercetările în domeniul economiei agrare, al culturii legumelor, pomilor, viței de vie, cartofilor și sfeclei de zahăr. Conducerea unitară a cercetărilor prin Institutul central dă posibilitatea ca eforturile materiale pe care le face statul să fie îndreptate spre rezolvarea celor mai arzătoare probleme de care depinde direct sporirea producției agricole.

Consiliul Superior al Agriculturii și organele sale regionale și raionale, folosind pe deplin competențele largi ce le-au fost acordate, vor contribui la folosirea condițiilor pedoclimatice favorabile din țara noastră și baza tehnico-materială în continuă dezvoltare pentru a asigura creșterea neîncetată a producției agricole vegetale și animale.

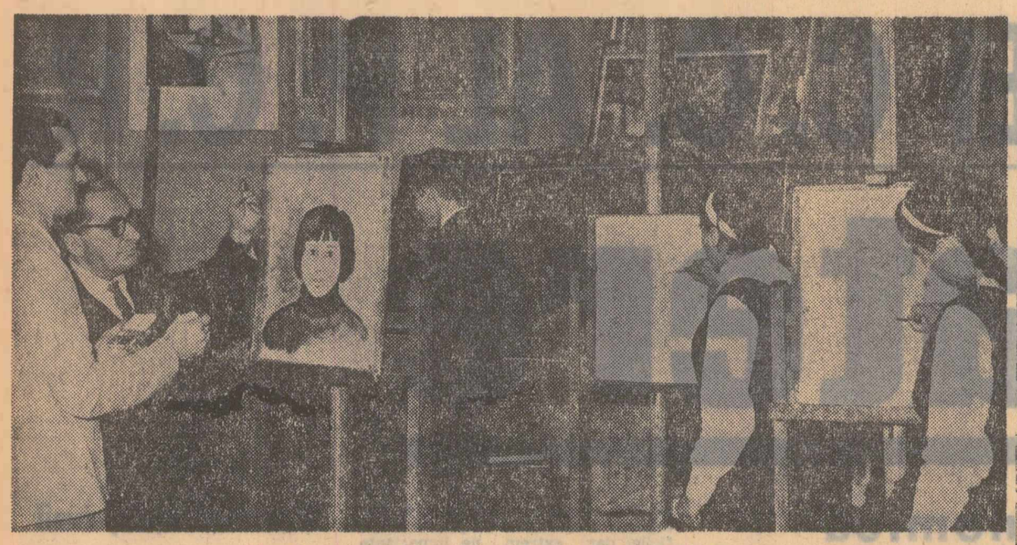

In sala de pictură a Școlii populare de artă din Pitești — Foto : M. Cioc

Centenarul liceului „V. ALECSANDRI" din Galați

Prof. dr. docent Călin POPOVICI

Vîrsta fragedă și maleabilă a adolescenței, entuziaste și generoase, dornice să afle, să creadă este epoca cea mai favorabilă pentru învățămînt și educație. Atunci se imprimă tiparele caracterelor, preocupările de o viață întreagă ; de aceea și rolul profesorilor și al școlii este cel mai important în această perioadă decisivă a vieții fiecărula dintre noi. Ceea ce a însemnat mai întîi de toate liceul este faptul că aici s-au pus bazele culturii noastre generale. La liceul „Vasile Alecsandri" din Galați, care își sărbătorește astăzi centenarul, liceu al cărui elev am avut cinstea să fiu cu 40 de ani în urmă, am venit pentru prima oară în contact cu marile monumente ale literaturii mondiale și naționale, aici am luat cunoștință de trecutul istoric al poporului nostru și al omenirii, de frămîntările gîndirii filozofice, de avîntul înaripat al artei. Mai tîrziu am adîncit fiecare cîte o specialitate ; dar pentru foarte mulți, fundamentele culturii pe care le-au însușit în anii liceului au rămas profund întipărite.

Directorul de atunci al liceului, prof. I. Tohăneanu, un distins umanist, profesor de latină și germană, în lecții de o înaltă ținută și pline de avînt, ne inspira patosul marilor aspirații umane, în opoziție cu mercantilismul burghez care trona pe atunci în orașul nostru. Prin el am cunoscut pe Faust al lui Goethe și „Hoții" lui Schiller, el ne-a apropiat de marele geniu al poporului nostru Vasile Pîrvan, pe care îl cunoscuse în timpul studenției și de care vorbea cu veneratie. Astfel am citit „Memorialele" marelui nostru istoric și am răsfoit monumentala sa operă „Getica". Profesorul de română, A. Hogaș, fiu al marelui prozator Calistrat Hogaș, ne purta prin vraja peisajelor moldovene, pe urmele tatălui său care le descrisese cu atîta măiestrie. El aducea în clasă volume vechi și rare, din primele tipărituri românești, aflate în biblioteca „V. A. Ureche", care se găsea tot în clădirea liceului nostru, spre a-și ilustra lecțiile asupra istoriei literaturii române. Aici în liceu am căpătat dragoste și respect pentru marii noștri poeți M. Eminescu, T. Arghezi și marii prozatori M. Sadoveanu, L. Rebreanu și alții. Aici ne-am format cultura literară. Și bazele cunoașterii limbilor le-am căpătat tot în liceu și ele s-au dovedit a ne fi de cea mai mare utilitate mai tîrziu.

În liceul unde am învățat, în afară de activitatea didactică propriu-zisă, exista și o activitate extrașcolară bogată care — după cum mi-amintesc — ne atrăgea și interesa în mod deosebit : cercuri de elevi, șezători, reviste ale elevilor, concursuri, conferințe sau alte manifestări. Toate acestea făceau un tot, iar rolul profesorului nu se încheia cu lecția predată ; el era prezent peste tot alături de elevii săi la cercuri, reviste, conferințe, manifestări culturale. Activitatea stimulatoare a cercurilor de elevi, îndeosebi, a fost extrem de importantă pentru formarea unora dintre noi. Aici erau descoperite și se dezvoltau aptitudini și preocupări noi, se iniția arta lucrărilor individuale, a documentării, a răspunderii personale — prin conferințe-referate sau prin mici contribuții originale în domeniul unei științe sau al producției literare proprii. Profesorul îndruma, recomanda cărțile de citit, urmărea dezvoltarea ulterioară a elevului, îl ajuta chiar în confecționarea unor mici aparate necesare experienței sau observației pe care acesta o efectua. Mi-amintesc astfel de inimosul profesor de fizică I. Hanganu, care în cadrul cercului dirija unele experiențe, dădea ajutor elevilor în construirea unor aparate radio, care abia apăreau pe atunci la noi, însufleța discuțiile asupra modelului atomic sau a teoriei relativității, care ne pasiona pe toți în acea vreme. Alt dascăl, profesorul de matematică E. Caraman, inițiase cu elevii claselor superioare o revistă de matematică, la care elevii propuneau și rezolvau probleme, în afară de „Gazeta matematică" a Societății de matematică de la București, la care colaboram, de asemenea, mai mulți dintre noi. Lucrînd la această revistă s-au dezvoltat într-atît aptitudinile și dragostea de știință a unor elevi încît mai tîrziu au devenit matematicieni cunoscuți.

În perioada anilor mei de liceu (l-am absolvit în 1928) conferințele de la „Liga culturală", unde vorbea adesea marele nostru istoric N. Iorga, renumitul medic neurolog Gh. Marinescu și alții — care veneau uneori să vorbească și elevilor — erau un prilej sărbătoresc de ridicare morală, care nu scăpa nici unuia dintre noi. Nu pot sublinia îndeajuns cîtă însemnătate aveau pentru noi aceste întîlniri la care ascultam cu adevărată evlavie cuvintele unor mari personalități de prestigiu.

Reflectînd asupra rolului major al școlii, al înaltei sale chemări în societatea noastră de astăzi, ne bucurăm de condițiile prielnice pe care ea le are pentru pregătirea promoțiilor actuale de elevi, de sprijinul moral și material pe care-l primește din partea partidului și statului. Azi, școala este chemată să-și îndeplinească cu responsabilitate și generozitate menirea de principal factor de cultură și civilizație însuflînd elevilor, o dată cu remarcabilele realizări științifice și tehnîce ale geniului omenesc, un înalt ideal de umanitate. Iar din bogatele tradiții ale școlii românești, împrospătarea actuală a unor elemente de valoare înseamnă un plus de experiență pentru cei care astăzi, ca dascăli sau elevi, se află între zidurile școlii.

Aniversarea academicianului Mihai Beniuc

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani, acad. Mihai Beniuc a fost sărbătorit sîmbătă la amiază în cadrul unei adunări festive organizate de Academia Republicii Socialiste România și conducerea Uniunii Scriitorilor. La adunare erau prezenți membri ai Prezidiului Academiei și ai biroului Uniunii Scriitorilor, ai secției de literatură și artă a Academiei, profesori universitari, scriitori și alți oameni de cultură.

Despre viața și activitatea sărbătoritului — ca scriitor și poet, profesor universitar, psiholog, au vorbit acad. Alexandru Philippide, președintele secției de literatură și artă a Academiei, și acad. Zaharia Stancu, președintele Uniunii Scriitorilor. Sărbătoritul a fost, de asemenea, felicitat de acad. Athanase Joja, vicepreședinte al Academiei, de Ion Pas, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, și de scriitorul Alexandru Andrițoiu.

(Agerpres)

teatre

● Opera română : **Coppelia** — 11; **Don Carlos** — 19,30.
● Teatrul de stat de operetă : **Ana Lugojana** — 10,30 ; **Singe vienez** — 19,30.
● Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia) : **Apus de soare** — 10 ; **Castiliana** — 15 ; **Romeo și Julieta** — 19,30, (sala Studio) : **Patima roșie** — 10, **Regina de Navara** — 15, **Jocul adevărului** — 19,30.
● Teatrul de Comedie : **Opinia publică** — 15,30, **Troilus și Cresida** — 20.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1) : **Procesul Horia** — 10, **Luceafărul** — 15, **Cazul Oppenheimer** — 20, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A) : **Sfîntul Mitică Blajinu** — 10 ; 20, **Privește înapoi cu mînie** — 15.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru) : **Absența unui violoncel** — 10, **O noapte furtunoasă** — 15,30, **Lovitura** — 19,30, (sala Studio) : **Jaguarul roșu** — 10,30, **Spectacol Lucian Blaga** — 16, **Cînd luna e albastră** — 20.
● Teatrul „Barbu Delavrancea" : **Inelul lui Jupiter** — 19,30, (la Sala Palatului) : **Ca-n filme** — 19,30.
● Teatrul „Ion Creangă" : **Toate pînzele sus** — 10 ; 16.
● Teatrul evreiesc de stat : **Umor de vară** — 11, **Căutătorii de noroace** — 20.
● Teatrul „Țăndărică" : **Tigrișorul Petre** — 11 ; 17.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy) : **Scandal la Boema** — 19,30, (sala Victoria) : **Colibri Music-Hall** — 19,30.
● Circul de stat : **Atracțiile manejului** — 16 ; 19,30.

tv

9,00 — Ora exactă. Cum va fi vremea ? 9,02 — Gimnastica de înviorare. 9,10 — Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. Filmul serial „Meteor XL-5". Aplauze pentru colegii noștri. Poșta copiilor. 10,30 — Emisiunea pentru sate. 12,15 — Concert simfonic. În program : Passacaglia și Toccatta de Tudor Ciortea. Interpretează orchestra simfonică a Radioteleviziunii. Dirijor : Emanoil Elenescu. 14,30 — Fotbal : Bulgaria—Portugalia. Transmisiune de la Sofia. 17,30 — „Dorul meu — purtat pe ape". Muzică populară românească. 18,00 — Curierul artelor. Emisiune de actualitate teatrală, muzicală și plastică. 18,30 — Magazin 111. 19,30 — Telejurnalul de seară. 19,50 — Desene animate. 20,00 — Spectacol muzical-distractiv prezentat de Teatrul muzical din Galați. 21,15 — Filmul artistic „Cartouche". 22,45 — Telejurnalul de noapte. 22,55 — Telesport.

cinema

● **Un taxi pentru Tobruk : Patria** — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,30 ; 18,45 ; 21.
● **O fată fericită : Luceafărul** (completare **Stîrcul, pasăre reptilă**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45, **Feroviar** — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21, **Excelsior** — 9,15 ; 11,30 ; 13,45 ; 16,15 ; 18,45 ; 21 (la ambele completarea **Armonie**), **Modern** (completare **Laboratorul vieții**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45.
● **Loana : Republica** (completare **Micii înotători**) — 8,15 ; 10,15 ; 12,30 ; 14,45 ; 17 ; 19,15 ; 21,30, **București** (completare **Stîrcul, pasăre reptilă**) — 8,45 ; 11,15 ; 13,45 ; 16,15 ; 18,45 ; 21.
● **Profesorul distrat : Capitol** (completare **Aventurile lui Bobo-City**) — 9,15 ; 11,30 ; 13,45 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45, **Gloria** (completare **Ziua recoltei 1967**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Melodia** (completare **Orizont științific nr. 9/1967**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45.
● **Ochiul : Central** (completare **Efemere**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21.
● **Program de scurt metraje belgiene : Cinemateca** — 10 ; 12 ; 14.
● **Zece negri mititei : Festival** (completare **Micii înotători**) — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21, **Grivița** (completare **Mlaștina tăcută**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Tomis** (completare **Tămăduire**) — 8—15,30 în continuare ; 18 ; 20,30, **Flamura** (completare **Aventurile lui Bobo-City**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Sindbad marinarul : Victoria** (completare **Orizont științific nr. 9/1967**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45, **Bucegi** (completare **Micii înotători**) — 9—13 în continuare ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Șoimii Aurorei : Lumina** (completare **Efemere**) — 18,30 ; 20,30.
● **Program pentru copii : Doina** — 9 ; 10.
● **Cele două orfeline : Doina** — 11,30 ; 13,45 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
● **Singur pe lume : Union** (completare **Băiețelul care făcea totul pe jumătate**) — 10 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Galapagos — Retrospectivă jubiliară : Timpuri noi** — 9—21 în continuare.
● **Operațiunea Crossbow : Giulești** (completare **Legenda**) — 10 ; 15,30 ; 18 ; 20,30, **Aurora** (completare **Orașul**) — 9,30 ; 12 ; 14,30 ; 17,30 ; 20,30.
● **Agonie și extaz : Dacia** 7,30—20,45 în continuare, **Drumul sării** (completare **Permanențe**) — 14,30 ; 17,15 ; 20.
● **Climate : Buzești** — 15 ; 17,45 ; 20,30.
● **Femeia necunoscută : Ferentari** (completare **Gustav un adevărat bărbat**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Surcouf, tigrul celor 7 mări : Unirea** (completare **Orizont științific nr. 9/1967**) — 14 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Lumina** — 8,30—16,30 în continuare.
● **Oameni în rulotă : Flacăra** (completare **Orizont științific nr. 9/1967**) — 14,30—20,30 în continuare.
● **Procesul de la Verona : Vitan** — 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45.
● **Un idiot la Paris : Miorița** (completare **Despre fumat**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, **Volga** (completare **Ploile II**) — 9,30—16,15 în continuare ; 18,30 ; 20,45.
● **Spartacus** (ambele serii) : **Popular** — 15,30 ; 19,30.
● **Prostănacul : Arta** (completare **Baronul**) — 9—16 în continuare ; 18,30 ; 20,45.
● **Marele restaurant : Munca** (completare **Băiatul și cărbunele**) — 14,30 ; 16,30 ; 18,30 ; 20,30.
● **Căutătorii de aur din Arkansas : Înfrățirea** între popoare (completare **Favoritul**) — 14 ; 16 ; 18 ; 20.
● **Subteranul : Moșilor** (completare **Ploile II**) — 15 ; 17 ; 19 ; 21, **Cotroceni** (completare **Favoritul**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Fantomas contra Scotland Yard : Cosmos** (completare **Orașul fără străzi**) — 14,30—20,30 în continuare.
● **Cum să furi un milion : Colentina** (completare **Gustav nu-și cumpără mașină**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Veselie la Acapulco : Floreasca** (completare **Baronul**) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
● **Sfidarea : Rahova** (completare **Micii înotători**) — 10,30 ; 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Amprenta : Progresul** (completare **Băiatul și cărbunele**) — 11 ; 14,30 ; 16,30 ; 18,30 ; 20,30.
● **Pasărea Phönix : Lira** — 15 ; 17,45 ; 20,30.
● **Testamentul încașului : Cringași** (completare **Băiatul și cărbunele**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Canaliile : Viitorul** (completare **Foarfeca și băiețelul**) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
● **Răzbunătorii : Pacea** (completare **Vecinii**) — 11 ; 15,45 ; 18 ; 20,15.

VIAȚA DE CONCERT

Orchestra simfonică a Radioteleviziunii

Constantin Bobescu

Numele maestrului Constantin Bobescu ne evocă întotdeauna mai mult decît personalitatea unui muzician cu o îndelungată și rodnică activitate de creație pe tărîmul compoziției și interpretării. Neobositul și entuziastul artist reprezintă pentru mulți dintre noi o prezență afectivă, care ne-a însoțit primele bucurii ale contactului cu muzica marelui repertoriu și care, de-a lungul a peste trei decenii, ne-a călăuzit, în concerte de înaltă ținută, multe prin intermediul undelor radiofonice, nu numai către înțelegerea artei muzicale, dar și către înțelegerea eticii nobilei profesiuni ce slujește această artă. Cu o consecvență exemplară, Constantin Bobescu și-a urmat crezul artistic, acela de promovare generoasă a valorilor de seamă ale muzicii de totdeauna, de încurajare și înflorire a creației românești, căreia i-a dăruit lucrări de o plastică și, totodată, suavă frumusețe.

Programul de prime audiții pe care ni l-a prezentat joi seara, de la pupitrul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, s-a adăugat organic acestei ținute consecvente. În deschiderea lui, dirijorul a așezat o solemnă *Uvertură românească* de Dimitrie Cuclin. Lucrarea, scrisă în 1913, impresionează îndeosebi prin sonoritățile sale ample, prin tensiunea interioară care înlocuiește cu accente dramatice decorativismul unor piese similare. Petele compacte de culoare sonoră dispuse după o logică strînsă exprimă idei muzicale pline de noblețe, de umanism.

După un elegant *Concert pentru clarinet și orchestră* de Johann Melchior Molter, solistul serii, deosebit de înzestratul clarinetist Aurelian Octav Popa, a interpretat *Concertul în La major* de Paul Hindemith, una din lucrările concertistice de maturitate ale compozitorului.

Străbătută de la un capăt la altul de neliniștea filozofică a marilor întrebări în fața existenței, construită atît de riguros încît frazele împrumută adesea concizionea formulelor matematice, lăsînd dialogului solist-orchestră prea puțin posibilitatea desfășurării unor arabescuri, unor explicații proprii genului concertistic, lucrarea a permis virtuozului solist să-și etaleze cu discreție remarcabilele sale calități de interpret. Sunetul aci catifelat, aci incisiv, trecerea inteligentă, cu subtile gradații de nuanță, de la fraza lirică la cea fulgerată și, uneori, cînd partitura o cerea, la sarcasm, în sfîrșit, acea știință a dozării, care schimbă ca printr-un miracol efectul de suprafață într-o comunicare directă a sensurilor interioare ale partiturii — adevărata calitate definitorie a unei interpretări autentice — sînt tot atîtea mijloace pe care Aurelian Octav Popa le stăpînește admirabil. Ascultîndu-l în concertul care face obiectul acestei cronici, am gîndit că solistul a atins, în ciuda tinereții sale, vîrsta marilor performante. Citeva premii internaționale pentru interpretare o confirmă. Am dori să-i întîlnim numele cît mai des în marile programe de concert.

Seara de prime audiții s-a încheiat cu transcripția celebrei *Sonate Kreutzer*, realizată în 1942 de Constantin Bobescu și apreciată elogios atunci de marele dirijor Mengelberg. Îmbogățind cu încă un titlu lista transcripțiilor, Sonata

Aurelian Octav Popa

Kreutzer în versiunea orchestrală a lui Bobescu apare ascultătorului ca o nouă simfonie. Cu deplina înțelegere a muzicii beethoveniene și acut simț al disocierii din linia melodică dialogată, a valorilor timbrale celor mai expresive, autorul transcripției a ales din multele variante imaginabile pe cea mai apropiată spiritului marelui simfonist. Discursul muzical amplu, dramatic reface nu partitura dar însuși universul de idei și sentimente al lui Beethoven. Fără îndoială că, datorită frumuseții sale, lucrarea va intra în repertoriul curent al marilor ochestre.

Orchestra simfonică a Radioteleviziunii a răspuns cu multă sensibilitate tuturor solicitărilor (viorile și suflătorii au făcut îndeosebi o bună demonstrație), împlinind seara de prime audiții cu o execuție dintre cele mai convingătoare, confirmînd o prezență de înalt nivel în actuala stagiune și o creștere calitativă tot mai evidentă.

Mircea SIMIONESCU

AFIȘUL noii stagiuni teatrale

(Urmare din pag. I)

contribuții de structură — consemnate și peste hotare — în modernizarea teatrului, atît în ceea ce privește dramaturgia cît și arta spectacolului.

Teatrul românesc a înregistrat succese de răsunet cu piese clasice și contemporane, atunci cînd atît piesa, cît și spectacolul răspundeau unei necesități spirituale, comunicau cu spectatorul pe planul ideilor și emoției artistice. Interesul pe care teatrul nostru îl poate stîrni în rîndurile spectatorilor de azi este în raport direct cu rezonanța contemporană a repertoriului și spectacolelor, chiar atunci cînd e vorba de piese clasice.

În repertoriu sînt încă lacune, și ele apar mai evident în domeniul dramaturgiei românești. Aici, din păcate, nu este urmărită în modul cuvenit valorificarea scenică a unor opere mai vechi, nereprezentate sau puțin prezentate pe scenele teatrelor. Sînt piese ale lui Camil Petrescu, Alexandru Kiriței, ale lui Victor Eftimiu sau ale altor scriitori de prestigiu care așteaptă și azi să fie jucate sau reluate. Sînt scriitori cu activitate prodigioasă și creații importante în domeniul teatrului despre care s-ar părea că alcătuitorii repertoriilor au uitat. Ne putem mulțumi cu faptul că în ultima vreme nu s-a jucat decît o singură piesă de Iorga, că operele lui Blaga se reprezintă deocamdată numai pe fragmente, că Ion Minulescu n-a intrat nici măcar în studiu ? Fără să trecem cu vederea că principalele opere ale clasicilor dramaturgiei noastre figurează în repertoriu, ceea ce este bine, atragem și pe această cale atenția că mai sînt destule lucrări din trecut care merită să fie valorificate prin spectacole.

În privința aducerii pe scenă a unor piese noi, ale autorilor de azi, există pe lîngă dorința, tradusă prin acțiuni concrete, a unora, inerția altora. Unii directori, secretari literari, referenți, regizori și chiar actori nu trec de pe tărîmul frumoaselor idei pe al faptei, chiar cînd fac declarații demne de aplaudat. Este drept să arătăm însă că majoritatea înțeleg rolul structural, de excepțională importanță, pe care-l are în oricare mișcare teatrală propria dramaturgie, atît pentru propășirea artistică pe căi originale, cît și pentru cimentarea legăturilor cu publicul. Dovadă este numărul însemnat de premiere cu piese românești contemporane. Stau pe afiș majoritatea numelor autorilor consacrați : A. Baranga, H. Lovinescu, Al. Voitin, S. Fărcășan, Paul Everac, Marin Preda, Eugen Barbu, Süto Andras, figurează maeștrii Victor Eftimiu, Gh. Ciprian, Mircea Ștefănescu, Ion Luca și Tudor Mușatescu și, totodată, se întîlnesc multe nume noi în dramaturgie, începînd cu Marin Sorescu, R. Vulpescu, Leonida Teodorescu, P. C. Chitic, V. Anania, S. Titel, Ion Omescu și alții.

Este un repertoriu cu o cuprinzătoare și echilibrată prezență. Facem această precizare plecînd și de la unele considerațiuni sau speculații pe marginea repertoriului din acest an făcute de oameni care nici măcar nu-l cunoșteau. Vor mai fi desigur nume de dramaturgi și titluri care nu figurează în actualul repertoriu, dar, după cum se știe, acesta este programul de lucru al unei singure stagiuni. Fără îndoială, pentru viitorul repertoriu sugestiile sînt binevenite chiar de acum, mai ales dacă ele vor fi făcute teatrelor în raport cu realele lor posibilități.

Desigur însă că fără o realizare scenică rigoroasă și fără calitatea artistică necesară a spectacolului numărul de premiere prezentate nu înseamnă nimic, prea puțin valorează varietatea tematică, repartizarea geografică, raportul între clasic și contemporan. Cînd un teatru anunță publicului programul său pe o stagiune își ia un angajament, pe care este obligat să-l respecte. Or, în stagiunea trecută, puține teatre și-au respectat angajamentele luate la începutul stagiunii. Unii directori au privit repertoriul alcătuit la început ca pe o listă de titluri, fără a ține seamă sau cu vagi raportări la condițiile de realizare. Puțini directori de teatre socotesc că trebuie să fie buni gospodari și organizatori, condiție esențială pentru activitatea de conducere în orice domeniu, oriunde și oricînd, condiție îndeplinită de toți marii artiști care au fost și buni directori și pe care o pretinde directoratul oricare ar fi profesia de bază a conducătorilor de teatre.

Sînt directori de teatre care își modifică planul de lucru din lună în lună, sau chiar de la o săptămînă la alta, deoarece nu-și cîntăresc de la început toți factorii necesari realizării angajamentului luat.

Se vorbește din ce în ce mai insistent în ultima vreme, și este bine, despre raportul între teatre și spectatori. Unele organe de presă și-au propus să contribuie activ la clarificarea unor aspecte ale problemei, ceea ce va fi bine atît pentru creatorii din domeniul teatrului, cît și pentru public. E limpede că teatrul există pentru spectatori și că eficiența sa, puterea sa de influențare se judecă în raport cu frecvența spectatorilor. Acest factor esențial al activității teatrale, publicul, are un caracter complex și problema nu poate fi expediată în cîteva rînduri, chiar atunci cînd se folosesc în argumentare cifre cu aparențe categorice. Dacă altădată analiza raporturilor între teatrul profesionist și spectatori se putea face — deși incomplet — izolat de alți factori, în prezent această relație nu poate fi judecată decît în corelație cu toate formele de spectacol care solicită spectatorul : televiziunea, cinematograful, spectacolele muzical-distractive, spectacolele în număr tot mai mare prezentate de amatori.

S-a dezvoltat mult rețeaua teatrală, dar s-a dezvoltat nemăsurat mai mult aceea cinematografică. Cinematografele, răspîndite pe o arie mult mai întinsă decît teatrele, oferă spectatorilor de toate vîrstele cîteva reprezentații pe zi. Televiziunea prezintă în transmisie directă un spectacol de teatru pe săptămînă, de asemenea are propria sa producție dramatică. Mult teatru transmit și posturile noastre de radio. Toate acestea se adresează unui public relativ limitat ca număr, pentru a cărui formare ca spectator de teatru s-a făcut și se face mult prea puțin. A fost uitat bunul obicei al avanpremierelor, o vreme nici nu s-a vorbit despre publicitate, socotindu-se procedeul nepotrivit cu producția artistică. Am devenit comozi și nu ne-a mai interesat cîți spectatori avem în sală, iar cînd nu-i avem dăm vina tot pe ei. Nu ne poate fi indiferent însă pentru cîți oameni jucăm și cînd nu avem sala plină este în bună măsură vina noastră. Dacă am uitat cumva să formăm spectatori de teatru, să ne reamintim și să o facem de acum încolo, astfel ca tot mai mulți oameni să-și rezerve în programul săptămînal sau lunar cîteva ore pe care să le petreacă în sala de spectacol, accesibilă la noi din punct de vedere financiar oricărui cetățean. Biletele sînt ieftine, artiștii multor teatre sînt foarte buni, repertoriul de aleasă calitate. Despre aceasta trebuie să știe însă în mai mare măsură spectatorii, iar spectatorului adus în sala de spectacol teatrul trebuie să-i ofere bunuri spirituale de reală valoare și cu o mare putere de atractivitate.

Se pune cu toată seriozitatea, și nu numai la noi, problema reînvierii mirajului teatrului, a valorificării acelei calități specifice care face să funcționeze farmecul unic și inimitabil, născut prin comunicarea directă între actor și spectator, între scenă și sală, care a făcut și va face întotdeauna spectacolul — dramatic sau liric — din sală, de neînlocuit și de neegalat. Oamenii nu vin la teatru doar ca să se informeze, vin să trăiască, cu o firească predispoziție, experiențe și emoții umane, să le primească direct și să le amplifice prin reacția comună a colectivității pe care o formează împreună cu ceilalți spectatori.

Ceea ce lipsește în prezent din discuții și din unele articole apărute în presă cu privire la repertoriu, spectatori și alte probleme actuale ale teatrului nostru este caracterul concret, condiție esențială pentru cunoașterea tuturor datelor unei probleme și, desigur, pentru rezolvarea ei. Într-o chestiune de deosebită importanță, care pretinde sondaj serios al opiniei spectatorilor, cît și stabilirea parametrilor necesari abordării și dezlegării problemei, se pleacă de la declarații date sau cifre culese în grabă, care se generalizează în mod superficial și se interpretează subiectiv, ajungîndu-se la niște concluzii pe alocuri false. Cei care scriu sau fac declarații pe această temă nu se poate să nu fi văzut că sînt unele teatre pe care spectatorii le ocolesc, dar că sînt altele foarte solicitate. Care sînt unele ? Care sînt celelalte ?

Din dorința firească de a avea cît mai mulți spectatori, unele teatre au prezentat peste planul stabilit un număr mare de reprezentații, acțiune născută din bune intenții, dar un mijloc nu totdeauna indicat pentru mărirea numărului de spectatori. Faptul, se știe, dăunează activității artistice dacă aceasta se supraîncarcă, precum și calității spectacolelor atunci cînd nici actorii nu au condiții pentru a face artă, nici spectatorii pentru a o primi. Efortul, lăudabil în principiu, dacă nu este bine chibzuit, aduce o dată spectatorii la teatru, dar nu-i face să revină, îndepărtează chiar spectatorii virtuali.

Sînt în țară teatre care au rămas în urmă față de cerințele culturale ale spectatorilor. Aceștia au acum mult mai ușor posibilitatea de a face comparații între ceea ce le prezintă teatrul lor și alte spectacole cu interpreți foarte buni, cu montări interesante. Trebuie mărît în primul rînd efortul spre calitate, astfel ca spectatorul care să presupunem că a intrat pentru prima dată în sala unui teatru de dramă și comedie să revină, să devină, tot prin calitatea și farmecul celor întîlnite acolo, un statornic al teatrului. Este o problemă să aducem cît mai mulți spectatori în sălile noastre, dar tot atît de important este să-i păstrăm. Acțiunile în acest sens trebuie intensificate, efortul spre calitate specific teatrală trebuie mărît mereu, pînă ne vom apropia de desăvîrșirea pe care arta o presupune. Știm că nu există pretutindeni condițiile pentru aceasta și va trebui ca strădania cerută să fie sprijinită de noi pe toate planurile, începînd de la întărirea colectivelor artistice, la stabilirea tot mai judicioasă a repertoriilor, a planurilor de spectacole și turnee, la utilarea scenelor, renovarea unor teatre și construirea altora.

Există mari resurse care trebuie cunoscute și valorificate, ne dovedesc ultimele știri primite de la Teatrul din Pitești. În cîteva luni situația acestui teatru, pe care spectatorii îl ocoleau, s-a îmbunătățit simțitor, teatrul a ajuns să depășească planul la toți indicii și să realizeze mari progrese în ceea ce privește frecvența publicului. La Teatrul Național din Craiova, la Teatrul Maghiar din Cluj, la Teatrul din Piatra Neamț sau altele situația este de asemenea bună. Iată experiențe care ar trebui cunoscute și generalizate. Factorul esențial în strîngerea legăturilor între teatru și public, pe lîngă, bineînțeles, calitatea repertoriului și a spectacolelor, este inițiativa teatrului, munca organizatorică efectuată cu energie și persuasiune.

Dacă la acest început de stagiune teatrele din Capitală nu se pot mîndri cu afluența spectatorilor — și aici însă trebuie cercetată situația cu atenție, deoarece sînt spectacole la care sălile sînt pline — faptul se datorează și obiceiului nerecomandabil de a deschide stagiunea cu reluarea unor spectacole vechi, în loc de a prezenta spectacole noi. Afișele de deschidere a stagiunii nu au adus, din păcate, elementul de noutate menit a atrage atenția și interesul. Dovadă e faptul că majoritatea premierelor au stîrnit imediat interesul publicului.

În puține teatre tradiționala „deschidere" a stagiunii este privită cu toată seriozitatea. Nu este aleasă piesa cea mai potrivită și mai reprezentativă pentru teatru, cea făcută prin calitatea sa și a spectacolului să fie un eveniment de bun augur.

Se impune în concluzie necesitatea alcătuirii din timp a unui repertoriu care, pe lîngă însușirile sale educative și atractive, să o aibă și pe aceea de a fi îndeplinit cu maximum de răspundere și la un nivel artistic menit a-l pune în valoare și a stabili contactul de emoție cu spectatorul din sală. De asemenea, pentru toți cei care lucrează în teatre sînt obligatorii îmbunătățirea activității organizatorice, înfăptuirea unor acțiuni permanente și bine orientate, care să contribuie la atragerea unor noi serii de spectatori.

Mișcarea teatrală așteaptă sprijin din partea presei atît în ceea ce privește prezentarea, cît și recenzarea spectacolelor, așteaptă dezbaterea problemelor specifice teatrului, bazată pe studierea concretă și profundă a fiecărui fenomen, astfel ca în cazul maladiilor, pe care le dorim cît mai puține, diagnosticele să corespundă cu realitatea, iar remediile propuse să fie cu adevărat eficiente.

Prima parte a stagiunii va fi marcată de o manifestare importantă : **Festivalul național de teatru.** Atît faza de selecționare care se desfășoară în prezent, cît și faza finală, care va avea loc la București în luna decembrie, vor prilejui o examinare a stadiului actual al mișcării noastre teatrale în ceea ce are ea mai specific, valorificarea dramaturgiei naționale. Pe lîngă spectacolele cu piese ale clasicilor noștri, festivalul va da posibilitatea prezentării într-un cadru experimental a unor lucrări de debut, contribuind astfel la stimularea dramaturgiei naționale, la lărgirea interesului teatrelor și al publicului pentru încercările de a aduce un punct de vedere nou în creația dramatică.

Concursul de dramaturgie, inițiat de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în anul acesta, cu scadența în martie 1968, va contribui, sperăm, la stimularea unor condeie de talent, pentru îmbogățirea repertoriului original cu noi opere străbătute de suflul fierbinte al contemporaneității.

Unele măsuri organizatorice sînt pe cale de a fi aplicate experimental în unele instituții de spectacol, altele sînt în studiu, toate cu scopul îmbunătățirii condițiilor de lucru ale teatrelor, pentru creșterea responsabilității directorului de teatru, pentru stimularea inițiativei creatoare. Am vrea să subliniem aici necesitatea profilării, mai diverse și totodată mai precise, a teatrelor atît în ceea ce privește componenta și capacitatea colectivului, natura repertoriului cît și programul conducătorilor, mai bine zis al animatorilor, de presupus în fiecare conducător de colectiv artistic. Și aceasta în întreaga țară știut fiind că teatrele nu se pot nici constitui și nici exista ca simple unități administrative asemănătoare una cu cealaltă. Nu poate fi conceput teatru fără o personalitate artistică proprie și definită, spectacole fără originalitatea și unicitatea caracteristică artei, teatru fără entuziaștii săi, artiști, conducători și spectatori.

Stagiunea în curs se arată bogată în promisiuni. Rămîne ca eforturile pentru realizarea acestora să fie corespunzătoare răspunderilor fiecăruia.

NUMIREA NOULUI AMBASADOR AL ȚĂRII NOASTRE ÎN REPUBLICA DEMOCRATĂ VIETNAM

Prin decret al Consiliului de Stat, tovarășul Constantin Babeanu a fost numit în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Republica Democrată Vietnam, în locul tovarășului Ion Moangă, care a fost rechemat în centrala Ministerului Afacerilor Externe.

(Agerpres)

Cronica zilei

PLECAREA MINISTRULUI JUSTIȚIEI ȘI CULTURII FRANCEZE DIN BELGIA

Ministrul justiției și culturii franceze din Belgia, Pierre Wigny, care împreună cu soția a făcut o vizită în țara noastră, a părăsit simbătă dimineața Capitala.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, oaspetele a fost condus de Pompiliu Macovei, cu soția, de reprezentanți ai conducerii C.S.C.A., precum și de Honoré Cambier, ambasadorul Belgiei la București, și membri ai ambasadei.

vremea

Ieri în țară : Vremea s-a menținut umedă, cu cerul mai mult acoperit în Moldova și Dobrogea, unde au continuat să cadă precipitații temporare, sub formă de lapoviță și ninsoare. În restul țării cerul a fost variabil, mai mult senin în Banat și cîmpia de vest, iar local în Moldova și izolat în Muntenia și Transilvania a nins. Vîntul a suflat slab, pînă la potrivit. Temperatura aerului la ora 14 oscila între minus 4 grade la Joseni și plus 6 grade la Bălești. **În București :** vremea a fost în general frumoasă, cu cerul variabil. Vîntul a suflat slab, pînă la potrivit. Temperatura maximă a atins 5 grade.

Timpul probabil pentru zilele de 27, 28 și 29 noiembrie. În țară : vremea continuă să se încălzească. Cerul va fi schimbător. Vor cădea precipitații izolate, mai ales sub formă de ploaie. Vînt potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 4 și plus 6 grade, iar maximele între 4 și 14 grade. Ceață locală. **În București :** vremea în încălzire treptată. Cerul va fi schimbător. Vor cădea ploi slabe către sfîrșitul intervalului. Vînt potrivit. Temperatura în creștere ușoară. Ceață dimineața și seara.

REVISTA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

nr. 11 / 1967

Revista se deschide cu articolul **Un vast program de dinamizare și optimizare a activității economice.** Rubrica „Studii — analize — experimente" grupează articolele : **Pregătirea ergonomică a specialiștilor — direcție de modernizare a învățămîntului** (de OCTAVIAN BERLOGEA și VLADIMIR KRASNASESCHI) ; **Policlinica medicală în facultatea de medicină generală** (de Șt. HĂRĂGUȘ, E. MARINCA, T. DOBOȘI și Șt. ȘTEIN) ; **Studiul rostirii versurilor în pregătirea viitorilor actori** (de MIHAI DOGARU). La rubrica „Opinii — dezbateri — propuneri", VASILE BĂLOIU semnează articolul **Legătura cadrelor didactice universitare cu producția ;** CONSTANTIN TURCANU — **Direcții de modernizare a învățămîntului matematic în facultățile tehnice ;** CONSTANTIN WANYOREK — **Profilul inginerilor mecanici și metalurgi ;** LEON TEODORESCU — **Cerințe ale dezvoltării învățămîntului superior de educație fizică și sport.** Articolul intitulat **Mihai Șerban, animator al învățămîntului agricol superior** aparține lui GHEORGHE BUȘ.

NIKI ATANASIU

Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Teatrul Național „I. L. Caragiale" și Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale anunță cu profundă durere încetarea din viață a artistului poporului Niki Atanasiu.

Născut la 20 mai 1907 la București, Niki Atanasiu absolvă Conservatorul de artă dramatică și devine actor al Teatrului Național din

București. Încă de la începutul activității sale, Niki Atanasiu se afirmă pe scena teatrului românesc ca o personalitate artistică originală.

Însuflețit de dragoste pentru arta dramatică, el a slujit cu dăruire și pasiune scena românească, interpretînd o gamă întensă de roluri din dramaturgia națională și universală, afirmîndu-se ca un artist de prim rang în domeniul comediei. De neuitat vor rămîne creațiile acestui mare actor în piese de seamă ca „O noapte furtunoasă", „O scrisoare pierdută" și „D-ale carnavalului", în „Dinu Păturică" „Mitică Popescu", „Ultima oră", „Citadela sfărîmată", „Mielul turbat", precum și în „Nunta lui Figaro", „Avarul", „Căsătoria" și altele.

Actor de prestigiu, Niki Atanasiu a desfășurat de-a lungul anilor o neobosită activitate obștească, îndeplinind funcții de răspundere în cadrul Uniunii sindicatelor de artiști, scriitori și ziariști (U.S.A.S.Z.) și al Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale (A.T.M.). În calitatea sa de membru al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și de prim-secretar al A.T.M., a adus o însemnată contribuție la dezvoltarea mișcării teatrale românești, la cunoașterea peste hotare a realizărilor teatrului din țara noastră.

Pentru valoroasa sa activitate artistică și cetățenească, Niki Atanasiu a fost distins cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România, precum și cu titlurile de artist al poporului și laureat al Premiului de stat. A fost membru al Partidului Comunist Român din anul 1945.

Încetarea din viață a lui Niki Atanasiu este o pierdere grea pentru mișcarea noastră teatrală, pentru iubitorii de artă care l-au cunoscut, prețuit și îndrăgit.

Importantele lui creații artistice, nobila și neobosita lui activitate de cetățean vor rămîne de neuitat.

COMITETUL DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

TEATRUL NAȚIONAL „I. L. CARAGIALE"

ASOCIAȚIA OAMENILOR DE ARTĂ DIN INSTITUȚIILE TEATRALE ȘI MUZICALE

★

Corpul defunctului se află depus la Sala de marmură a Casei Scînteii. Accesul publicului : duminică, 26 noiembrie a.c., între orele 10—20, și luni, 27 noiembrie, între orele 9—11.

Adunarea de doliu va avea loc luni, 27 noiembrie, ora 11, iar înhumarea, la Cimitirul Ghencea, în jurul orei 12,30.

LUMINI ÎN STEPĂ

La Institutul de proiectări din Ulan Bator este expusă macheta orașului Cioibalsan, așa cum va arăta peste cîțiva ani, cînd așezarea de pe riul Kerulen va deveni al treilea centru industrial și cultural al țării. Încă de pe acum, orașul nu are nimic comun cu mica localitate Sanbesin de odinioară, pierdută în imensitățile stepei din estul Mongoliei. Pe atunci nu avea decît vreo zece case și cîteva sute de iurte, dominate de clădirile masive ale unor temple și mănăstiri budiste.

Astăzi, orașul Cioibalsan, ale cărui străzi sînt străjuite de case cu mai multe etaje, adăpostește întreprinderi industriale și de construcție. Curse regulate de avion asigură legătura cu raioanele pentru constructori, cu magazine, cantină, școală și alte clădiri socialculturale. Apoi s-au pus bazele unei întreprinderi din care vor face parte o fabrică de elemente de construcții de beton armat, una de plăci de ceramică, o secție de prelucrare a lemnului, un centru de preparare a asfaltului, o stație de compresoare, ateliere de reparații și depozite de materiale. Se prevede ca toate acestea să fie date în exploatare pînă la sfîrșitul acestui an. Totodată, au început pregătirile pentru deschiderea șantierului unei fabrici pentru spălarea lînii care, împreună cu combinatul de prelucrare a cărnii, vor contribui la valorificarea mai intensă a produselor zootehnice.

În podișul Gobi, la Zumbalan, s-au descoperit rezerve de țiței. Pe urmele lor au venit sondorii, iar petrolul exploatat aici asigură azi o bună parte din necesitățile țării. În ultimii ani, geologii mongoli au descoperit în diferite regiuni aproape 100 zăcăminte de cărbune, dintre care unele foarte bogate, ca cele de la Șarin Gol, Nalaiha, și altele. În aimacul Hubsugul au fost descoperite zăcăminte bogate de fosforit — îngrășăminte minerale de mare preț. În regiunile centrale și de vest ale țării s-a dat de urma a numeroase rezerve de sare. În munții Hangai și în văile riurilor Tui și Baidraga sînt indicii privind existența aurului.

Descoperirea unor noi și noi resurse de apă potabilă de către echipele de hidrogeologi trezește la viață întinderi de pămînt în deșertul Gobi și în alte regiuni ale țării.

Importanța pe care statul o acordă explorării bogățiilor subsolului se vădește în creșterea numărului de specialiști. Dacă pînă în 1957, în acest domeniu lucrau doar 10 geologi mongoli cu studii superioare, astăzi numărul lor se ridică la 120, iar alți 200 își urmează studiile la Universitatea din Ulan Bator, unde a fost creată o secție specială, sau în institute din străinătate.

Succesele obținute de cercetătorii avuțiilor pe care le ascunde pămîntul mongol constituie o etapă de seamă spre valorificarea și punerea lor în valoare.

Întregul popor mongol marchează astăzi împlinirea a 43 de ani de la proclamarea Republicii Populare Mongole sub semnul unor realizări de seamă în construcția socialistă, în înflorirea patriei sale.

Z. MARIN

Actualități din R. P. Mongolă

Învecinate și capitala țării. În cele zece școli de cultură generală și profesională învață 3 000 de oameni. Un teatru de dramă, cinematografe, un palat al culturii, un muzeu completează imaginea acestui oraș nou.

Elementele caracteristice noului peisaj citadin sînt schelele și macaralele de construcții care se pot vedea pretutindeni : pe șantierul noului combinat de prelucrare a cărnii, care va livra zilnic 100 tone de preparate din carne, la noua centrală termoelectrică, în microraionul de locuințe ce se clădește în partea de est a orașului.

Potrivit prevederilor celui de-al 4-lea plan cincinal, Cioibalsan urmează să devină într-un viitor apropiat cel mai important centru industrial din estul Mongoliei. În acest scop, s-a trecut la crearea unei baze materiale pentru construcții. În primul rînd s-a dat în folosință un cartier de locuințe ducției animaliere din întregul ținut.

Proiectul mai prevede înzestrarea orașului cu un combinat alimentar, precum și o cale ferată care va uni noua termocentrală în curs de construcție cu mina Adun-Ciulun, situată la 12 kilometri de localitate. Luminile orașului din stepă vestesc pînă departe prefacerile înnoitoare aduse de puterea populară.

★

În mijlocul stepei se ridică brusc, aidoma unor porți uriașe, crestele întunecate ale munților Zorgol-Hairhan, străjuind drumul spre podișul Gobi. În anii puterii populare geologii au descoperit în creierii acestor munți un bogat zăcămînt de wolfram. Astăzi funcționează aici mina „Ih-hairhan", o fabrică de innobilare, un funicular pentru transportul de minereu, iar nu departe s-a ridicat o așezare muncitorească.

viața internațională

BUDAPESTA

PLENARA C.C. AL P.M.S.U.

BUDAPESTA 25. — Corespondentul Agerpres, Al. Pintea, transmite : În zilele de 23 și 24 noiembrie, la Budapesta a avut loc o plenară lărgită a C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar. Plenara a ascultat informarea prezentată de Komocsin Zoltan, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.S.U., în legătură cu politica externă a partidului și unele probleme ale situației internaționale.

Biszku Bela, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.S.U., a prezentat raportul asupra unor probleme actuale ale politicii interne, iar la punctul trei al ordinii de zi Nyers Rezső, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.S.U., a prezentat raportul privind sarcinile viitoare ale politicii economice a partidului.

În ceea ce privește dezvoltarea în continuare a economiei țării, la plenară s-a arătat că în perioada 1968-1970 trebuie asigurată înfăptuirea simultană a planului cincinal curent și a reformei mecanismului economic, care urmează să fie introdusă de la 1 ianuarie 1968. În cursul anului 1968, se prevede realizarea unor creșteri de 5—6 la sută a venitului național, de 6—7 la sută a producției industriale și de 3—4 la sută a celei agricole. Se prevede, de asemenea, sporirea volumului schimburilor de mărfuri cu țările socialiste, precum și a valorii exporturilor ungare în țările capitaliste.

În urma discuțiilor și a propunerilor făcute, plenara a aprobat în unanimitate rapoartele prezentate.

VIENA

Încheierea conferinței europene a miniștrilor învățămîntului

VIENA 25 — Corespondentul Agerpres P. Stăncescu transmite : Conferința miniștrilor învățămîntului din țările europene membre ale UNESCO și-a încheiat simbătă seara lucrările. Conferința a adoptat în unanimitate raportul final, concluziile și recomandările adresate statelor membre ale UNESCO. Au fost preconizate o serie de măsuri menite să îmbunătățească și să perfecționeze accesul tineretului în instituțiile de învățămînt superior. Totodată, au fost formulate recomandările adresate UNESCO pentru dezvoltarea programului de cooperare europeană în domeniul învățămîntului, în cadrul organizației.

Pe „insula neagră", mlădițe de viață

La 15 noiembrie 1963, o insulă își făcea apariția în Atlanticul de nord și pe hărțile de navigație. Reamintind acest fenomen geologic, ziarul „Le Monde" scrie următoarele :

Un vulcan a erupt din ocean la vreo 30 de kilometri de coasta meridională a Islandei, adăugînd o ultimă insulă la arhipelagul Vestmann. În Islanda erupțiile vulcanice nu sînt rare ; de altfel, întreaga țară e formată din materiale vulcanice. Și în trecut s-au mai cunoscut exemple de insule noi, create și ele prin erupția unui vulcan... Dar Surtsey — cum a fost botezat acest nou pămînt — prezintă cel puțin două caracteristici rare: durata activității vulcanice, aproape neîntreruptă de la 14 noiembrie 1964 pînă la 5 iunie 1967, și trăinicia temeliilor, care îi asigură o existență îndelungată. De fapt, majoritatea insulelor ivite din mare în cîteva zile au dispărut tot atît de repede, luate de furtună. Surtsey constituie deci un laborator excepțional, unde experiențele se desfășoară în «mărime reală» și în condiții naturale atît pentru geologie cît și pentru studiul vieții.

Din 1964, la Surtsey a fost creat un comitet de cercetări, transformat apoi în Societate de cercetări, plasată sub conducerea lui S. Hermannsson, directorul Consiliului național de cercetări din Islanda. Lucrările sînt finanțate de statul islandez, precum și de organisme americane publice sau particulare.

...De departe, Surtsey apare neagră și masivă cu cele două creste ale sale. De la 5 iunie, nici o descărcare de lavă nu mai luminează acest peisaj sinistru : două mari pîlnii de materii vulcanice negre, vaste cursuri de lavă neagră, plaja cu nisipul negru, ici-colo se face simțit fumerolul (erupție de gaze vulcanice) dezgustător. Numai gurile craterului, de unde nu mai erupe lava, adaugă puțin roșu și alb în acest ansamblu într-adevăr foarte sumbru.

Această mică lume, îndată după creare, își începea evoluția într-un ritm neobișnuit în altă parte. Aceasta este fenomenul care, pentru toate disciplinele, prezintă un interes deosebit. Întreaga insulă e compusă din același material : circa un km. cub de lavă bazică, al cărei conținut de olivin a crescut, cel de siliciu scăzînd puțin în cursul celor trei ani și jumătate de activitate aproape neîntreruptă. Aceeași magmă a dat naștere la două formații bine distincte : un material nelegat, format din nisip, cenușă și blocurile de piatră aruncate de explozii în primele luni, și lava scursă.

Atîta vreme cît marea avea acces la alterarea acestor compuși, exploziile se succedau, aruncînd în aer magma care cădea în bucăți de toate mărimile (de la firul de nisip pînă la blocuri de piatră de cîteva tone). Dar, după ce locul a putut fi izolat de ocean, lava s-a răspîndit, dînd soliditate insulei și asigurîndu-i permanența.

Pe acest pămînt nou, eroziunea se manifestă cu o rară violență. În mai puțin de o săptămînă de furtună, marea a măturat definitiv cele 2 milioane de metri cubi de materie din care era formată și insulița Syrtlingur. În cîteva zile s-au format, sub asaltul valurilor, faleze de peste 15 metri înălțime. Încă vreo cîteva zile și platforma de abraziune acoperită de lavă mărunțită s-a transformat într-o plajă de nisip negru. Apoi, o nouă scurgere de lavă a acoperit prundișul, protejînd faleza și îndepărtînd marea. Sub ochii lui, doctorul S. Thorarinnsson a văzut formîndu-se straturi alternate de blocuri de piatră și de materie topită a căror formare ar fi presupus o eșalonare pe ani și erupții succesive.

O insulă vulcanică nouă este, desigur, lipsită de orice viață. Dar experiența din Krakatao, vulcan indonezian situat între Sumatra și Iava, sterilizat de explozia gigantică din 1883, a arătat că viața se stabilește foarte repede chiar pe un pămînt izolat.

La început, nici un organism viu nu se găsea în solul insulei. Dar contribuția din afară este foarte rapidă. Încă de la 1 decembrie 1963 — la două săptămîni de la nașterea insulei Surtsey — pescărușii, profitînd de o oprire a exploziilor pe timp de 4 ore, au venit să se așeze pe acest nou teren. În momentul de față au fost înregistrate numeroase alte specii de păsări. Cum Surtsey este cel mai meridional teren islandez, păsările migratoare găsesc aici o primă escală în zborul lor spre nord. În orice caz, pînă în prezent nici o pasăre nu și-a făcut aici cuibul.

Animalele, păsările, focile care ating insula, sau cele care sînt împinse aici, asigură o parte din materiile organice indispensabile dezvoltării vieții. Aerul și apa vehiculează altele : microorganisme, insecte, rămășițe vegetale sau animale. La 3 iunie 1965, pe plaja din nord s-au descoperit trei mici mlădițe de crucifere comestibile (care se acomodează pe solul nisipos și sărat), prima plantă superioară ce prinde rădăcini pe Surtsey. Această plantă e binecunoscută în Islanda și în insulele Vestmann. Dar cum au reușit oare semințele ei să suporte stagiul în apa mării ? Au fost întreprinse experiențe sistematice sub conducerea doctorului J. Fridriksson ; s-a constatat că semințele plantei amintite supraviețuiesc intacte opt luni scufundate în mările reci. S-ar putea ca această plantă să fi provenit din America. Actualmente, aspectul insulei este încă dezolant. Dar, patru specii de plante superioare au prins rădăcini ici-colo pe insula Surtsey și pentru prima oară anul acesta o plantă a înflorit : tije lungi, de un verde dulce, și mici flori albe au apărut pe solul în întregime negru.

răsfoind presa străină

SPORT

„C. C. E." LA POLO

Dinamo București virtuală semifinalistă

La bazinul Floreasca din Capitală a continuat ieri turneul pentru calificarea în semifinalele „Cupei campionilor europeni" la polo pe apă. Întîlnind puternica echipă Dynamo Berlin, reprezentanta țării noastre, Dinamo București, a obținut a doua victorie, cu 4—2, în urma căreia poate fi considerată virtuală calificată. Celelalte partide desfășurate ieri s-au încheiat cu următoarele rezultate: Ț.S.K.A. Moscova — Den Robben Hilversum 6—0; Partizan Belgrad — Dynamo Berlin 5—5; Partizan Belgrad — Den Robben Hilversum 5—0.

★

La Zagreb au început disputele din a doua grupă semifinală a aceleiași competiții. Iată rezultatele înregistrate în prima zi: Pro Recco Genova — Septemvri Sofia 6—4; Mladost Zagreb — C. N. Barcelona 9—2.

AZI, ÎN CAPITALĂ

POLO

● La bazinul Floreasca, **ultimele meciuri ale turneului pentru calificare în semifinalele „C.C.E." :** Den Robben Hilversum — Dinamo București (ora 10,30) ; Ț.S.K.A. Moscova — Partizan Belgrad (ora 11,30) ; Dynamo Berlin — Den Robben Hilversum (ora 19) ; Dinamo București — Ț.S.K.A. Moscova (ora 20).

BASCHET

● În sala Floreasca, **meciuri din campionatul categoriei A :** Politehnica București — Mureșul Tg. Mureș (feminin) — de la ora 10,30 ; Politehnica București — Comerțul Tg. Mureș (masculin).

RUGBI

● **Meciuri din categoria A :** Rapid — Dinamo (pe stadionul Giulești, ora 13) ; Progresul — Steaua (pe terenul Constructorul (ora 10,30) ; pe terenul Gloria, de la ora 9,30, se desfășoară în cuplaj **două partide din turneul final al campionatului de juniori :** Rulmentul Bîrlad — Constructorul București și Ancora Galați — C.S.Ș., avînd între ele un meci de baraj pentru promovarea în divizia A, Constructorul București — Cimentul Medgidia.

JUDO

● În sala Floreasca II, de la ora 9, **campionatul pe echipe al Capitalei.**

TINERELE NOASTRE HANDBALISTE AU RATAT O MARE VICTORIE

CLUJ (corespondentul „Scînteii"). — După ce cu o zi în urmă fusese învinsă la un scor categoric (21—9) de selecționata iugoslaviei, echipa feminină de tineret s-a comportat ieri după-amiază neașteptat de bine cedînd la limită în fața handbalistelor maghiare, actuale campioane mondiale, după ce au luptat de la egal la egal pe aproape întreg parcursul partidei. Jucînd în viteză, cu multă ambiție, ele și-au pus în dificultate adversarele, care spre sfîrșitul întîlnirii erau conduse cu 8—9. Dar, cu un finiș mai puternic, echipa Budapestei a egalat și apoi a înscris golul victoriei. Scor final: 10—9 (6—3) în favoarea oaspetelor. De notat că tinerele noastre handbaliste au ratat două lovituri de la 7 metri.

A doua partidă de ieri, Iugoslavia — Moscova, s-a încheiat la egalitate: 10—10.

În cîteva rînduri

LA ULAN BATOR A CONTINUAT COMPETIȚIA DE VOLEI DINAMO-VIADA. Echipa feminină Dinamo București a dispus cu 3—2 de Gwardia Varșovia, Dinamo Moscova cu 3—0 de Dozsa Budapesta, iar Dynamo Berlin cu 3—0 de echipa R. P. Mongole. Rezultate din competiția masculină : Ruda Hvezda Praga-Spartak Sofia 3—2 ; R.P.D. Coreeană-R. P. Mongolă 3—0 ; Dynamo Berlin-Dozsa Budapesta 3—0.

ECHIPA ROMÂNĂ DE RUGBI RULMENTUL BÎRLAD a jucat la Pernik (Bulgaria) cu formația locală Minior. Scor : 15—8 (3—8) în favoarea rugbiștilor români.

LA PRAGA A ÎNCEPUT UN TURNEU DE LUPTE GRECO-ROMANE, la care participă sportivi din Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană, Polonia, România și U.R.S.S. În prima zi, luptătorul român **Ion Alionescu** (categ. 57 kg) l-a învins pe polonezul Marciniak. La categoria 63 kg cehoslovacul Szvek a terminat la egalitate cu Zaițev (U.R.S.S.), iar sovieticul Kalupo (categ. 70 kg) a cîștigat la Perny (Cehoslovacia).

TURNEUL-FULGER DE HANDBAL (MASCULIN) DE LA ESSEN a revenit echipei Solingen (R. F. a Germaniei), care în finală a învins cu scorul de 9—6 (4—3) pe Tatran Presov (Cehoslovacia). Echipa Solingen s-a calificat în finală cîștigînd grupa B a preliminariilor, în care au învins cu 9—5 echipa Bucureștiului și cu 6—4 echipa Suediei de sud. Handbaliștii bucureșteni au dispus cu 7—5 de selecționata Suediei de sud.

BOXERII SEKI (Japonia) **ȘI WINSTONE** (Anglia) au fost desemnați să lupte pentru titlul mondial al categoriei până, devenit vacant în urma retragerii mexicanului Vincente Saldivar. Meciul va avea loc la 21 ianuarie la Londra.

ECHIPELE DE FOTBAL TORPEDO MOSCOVA ȘI SPARTAC TRNAVA (Cehoslovacia) s-au întîlnit ieri la Taskent, în primul lor meci din optimile de finală ale „Cupei cupelor". Au cîștigat fotbaliștii sovietici cu scorul de 3—0 (2—0).

PE STADIONUL COLOMBES DIN PARIS a avut loc meciul de rugbi Franța — Noua Zeelandă. Victoria a revenit oaspeților cu scorul de 21—15 (11—9).

ECHIPA FEMININĂ DE VOLEI SLAVIA BRNO (Cehoslovacia) a întîlnit aseară în sala Giulești din Capitală formația studențească Medicina. Scor: 3—0 (8, 4, 8) în favoarea oaspetelor.

ÎN FIEFUL ATOMULUI DE LA CADARACHE

(Urmare din pag. I)

ceputul anului 1965 a fost abordat anteproiectul unui reactor prototip cu neutroni rapizi, care se va numi „Phoenix" și va avea o capacitate de 250 megawați. Realizarea acestui proiect va începe în 1969 la Marcoule și ținta lui va fi să demonstreze funcționarea sigură și satisfăcătoare a unui reactor cu neutroni rapizi de mare capacitate, cu scopul de a pregăti etapa reactoarelor industriale cu neutroni rapizi de 1000 megawați.

...Pe tablourile de bord se succed, la fracțiuni de secundă, semnale luminoase care anunță că reactorul e în continuă „explozie". „Rapsodie" înghite într-una uraniu — metalul care „arde". Cu ochii pe cadranele aparatelor, „asist" la o fisiune nucleară, cu neputință de văzut. Alături de mine, specialiștii, în halate albe, protejați de ziduri groase de beton, supraveghează cu maximum de concentrare procesul de eliberare a energiei. Dincolo de zidurile protectoare e stăpînă moartea. Moartea atomică, acum prizoniera omului.

— Cu un metru cub de combustibil nuclear — îmi relatează unul dintre cercetători — reactorul produce o energie considerabilă. Forța lui termică : 20 megawați, adică 20 000 kilowați termici. Procesul fisiunii nucleare e mereu răcit de un metal lichid — sodiul. Combustibilul folosit : uraniu, ușor înnobilat, plus plutoniu, în care materia fisionabilă e foarte concentrată. Spre deosebire de celelalte reactoare atomice, un supragenerator ca „Rapsodie" produce mai multă materie fisionabilă decît consumă.

Se înțelege avantajul economic, considerabil, al acestui tip de reactor ce extrage din uraniu de 50—60 de ori mai multă energie decît centralele nucleare actuale. O tonă de combustibil atomic produce o energie echivalentă cu 600 000 de tone de cărbune.

— Ce urmăresc specialiștii prin această experiență ? — îl întreb pe interlocutor.

— Să determine ca reacția în lanț să nu mai fie întreținută de uraniul 235, ci de plutoniul obținut în același reactor din uraniul 238. Aceasta e o perspectivă ce întreține flacăra unor ample cercetări. Este posibil ca în viitorii 20 de ani să se fabrice reactori industriali care vor revoluționa tehnica atomică. Reactoarele supragineratoare vor produce concomitent energie și combustibil nuclear. Într-o etapă ulterioară, cu 350 kg de uraniu se va obține o energie echivalentă cu cea pe care ar putea-o produce 1 milion de tone cărbune. „Rapsodie" e deci...

— ...„Ultimul strigăt" în cercetarea nucleară.

— Exact ! El va permite ca în viitor să se folosească la maximum resursele proprii de uraniu, deschizînd perspectivele unei producții de electricitate nucleară la un preț competitiv, rentabil.

...O încîntătoare grădină botanică acoperită. Așa se prezintă secția radioagronomie a centrului de cercetări nucleare de la Cadarache. Aflu aici despre sterilizarea prin iradiere a unor dăunători ai culturilor, în vederea dispariției lor. E doar un aspect al „entomologiei nucleare".

Cercetătorii acestei secții sînt pasionați, printre altele, și de rezolvarea unei probleme, atît de importantă pentru Franța, cum este cea a conservării grînelor. Se experimentează iradierea în doze mijlocii a porumbului, pentru a se împiedica germinația sau stricarea lui în silozuri.

Agricultura e un domeniu capabil să furnizeze nenumărate teme de cercetare celor ce slujesc atomul pașnic. Să luăm de pildă apa, un factor determinant al producției vegetale. În întreaga lume se extind în prezent suprafețele irigate. De eficacitatea irigației depinde soarta recoltei. Cum se poate stabili cîtă apă „bea" un ogor ? Răspunsul precis îl dă sonda cu neutroni, un mic aparat portabil în curs de experimentare la Cadarache. Rapid și exact, cu ajutorul lui se măsoară gradul de umiditate a solului, înainte și după irigație. Tot această sondă va măsura și dozarea infiltrărilor de apă, precum și umiditatea grînelor din silozuri.

Într-unul din laboratoarele secției de radioagronomie urmăresc, alături de specialiști, o interesantă experiență în domeniul fotosintezei. Obiectivul ei : determinarea originii oxigenului din plantă. Experiențele de aici vor dezvălui mai bine mecanismul vieții vegetale. Unii susțin că acest oxigen provine din apă. Alții — din bioxidul de carbon... La Cadarache se caută răspunsul precis.

La sera atomică sau „sera gamma", ghivece cu roșii, garoafe sau crizanteme își așteaptă rîndul... ca la operație. Plantele iradiate au cîte o fișă. Comparîndu-le, observi transformările genetice produse prin iradieri. Mi se precizează că slaba iradiere produce nu numai modificări genetice la plantele cultivate, dar chiar și o sporire a randamentului lor.

— Puteți atinge florile iradiate — mă invită specialistul cu care mă întrețin. Nu prezintă pericol ! După iradiere nu mai contaminează.

În sala de iradiere totul e automatizat. De după un perete gros de sticlă, dopată cu plumb protector, văd cum sînt „bombardate" cu raze gamma de cobalt 60 un grup de plante. În 2 ore, viața lor va lua un alt curs...

— Plantele sînt mai puțin sensibile la radiații decît omul. O doză de 7 000 de unități (Curie) pe care ele o absorb e de 14 ori mortală pentru noi, oamenii — îmi spune specialistul ce conduce „bombardamentul". La doza de 14 000 de unități, mor și ele.

— Dar „sacrificiul" lor... ?

— ...Folosește desigur ! Prin iradierea unor plante, horticultorii au obținut sorturi mai rezistente. Spice de grîu mai tari și mai maleabile la treierișul mecanic, varietăți de porumb ce se pot coace la climate mai reci ș.a.

★

Dintr-un orășel atomic pleci convins că energia nucleară nu mai constituie în exclusivitate o preocupare de laborator. Aplicațiile ei interesează astăzi deopotrivă pe toți membrii societății : inginer, medic sau agronom, muncitor, agricultor, economist... Folosirea pașnică a atomului a devenit o preocupare a tuturor țărilor mari sau mici, impusă de progresul economiei și științei.

La Cadarache, Franța caută soluțiile cele mai noi pentru energia ei de mîine. Pe ilustrate din Franța „pilele atomice" — cum sînt numiți reactorii — încep de acum să înlocuiască popularul Turn Eiffel, sau un apus de soare la Nisa, ori celebrele turnuri ale Catedralei Notre-Dame.

Cadarache oferă un nou chip și un puternic stimulent dezvoltării economiei regiunii Aix-Marsilia, întregind profilul Franței moderne.

viața internațională

Evenimentele din Cipru în dezbaterea Consiliului de Securitate

NEW YORK 25. — Trimisul special Agerpres R. Căplescu transmite: În cursul nopții de vineri spre sîmbătă, Consiliul de Securitate a fost convocat în ședință de urgență, la cererea reprezentantului cipriot la O.N.U.

Ședința a început în jurul orei 4,00, ora Bucureștiului. Au luat cuvîntul reprezentanții Ciprului, Turciei și Greciei, precum și ai U.R.S.S., S.U.A. și Angliei. Reprezentantul cipriot, Rossides, a cerut adoptarea de către membrii consiliului a unei rezoluții care să afirme necesitatea respectării integrității teritoriale, a suveranității și independenței politice a Ciprului. Reprezentantul Turciei, Orhan Erlap, și cel al Greciei, Dimitri Bitsios, au negat răspunderea guvernelor lor pentru recentele incidente care au dus la actuala situație de încordare din Cipru, fiecare atribuind-o celeilalte părți.

Reprezentantul U.R.S.S., N. Fedorenko, a cerut părților să manifeste moderație, să acționeze în mod rațional și să nu încerce să rezolve problemele litigioase în legătură cu Cipru prin folosirea forței. El a cerut, de asemenea, respectarea drepturilor suverane ale poporului cipriot și a rezoluțiilor anterioare ale Consiliului de Securitate în problema Ciprului. Un apel similar la moderație au lansat și reprezentantul S.U.A., Arthur Goldberg, și lordul Caradon (Anglia).

A fost adoptată în unanimitate o rezoluție care cere Ciprului, Greciei și Turciei să se abțină de la orice acte care ar duce la agravarea situației.

Vizita delegației guvernamentale române în Cuba

ÎN SPIRITUL PRIETENIEI ȘI COOPERĂRII

Fidel Castro: Guvernul Cubei dorește dezvoltarea legăturilor frățești cu România

CORESPONDENȚA DIN HAVANA DE LA V. STAMATE

De cîteva zile, frumoasa capitală a Cubei găzduiește delegația guvernamentală economică română condusă de Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

În timpul prezenței sale la Havana, șeful delegației guvernamentale române a fost primit la Palatul Revoluției de primul-ministru Fidel Castro și de președintele Republicii Cuba, Osvaldo Dorticos. Într-o atmosferă tovărășească, cordială a avut loc cu acest prilej o convorbire în care au fost abordate probleme privind dezvoltarea multilaterală a relațiilor de colaborare și cooperare dintre România și Cuba, precum și alte probleme care interesează cele două țări.

Fidel Castro și-a exprimat cu acest prilej satisfacția pentru vizita delegației guvernamentale române și pentru evoluția pozitivă a relațiilor dintre Cuba și România. Primul-ministru a declarat că guvernul Cubei dorește dezvoltarea continuă a legăturilor frățești de prietenie, colaborare și cooperare cu România. Adresîndu-se șefului delegației române, Fidel Castro l-a rugat să transmită din partea sa un călduros salut C.C. al P.C.R., guvernului român și tovarășului Nicolae Ceaușescu personal.

Tovarășul Gheorghe Rădulescu, după ce a transmis conducătorilor cubanezi un călduros salut din partea conducerii de partid și de stat și din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, a spus că România dorește la rîndul său să dezvolte schimburile comerciale, colaborarea economică și tehnico-științifică cu Republica Cuba.

Sosită la Havana la invitația guvernului Republicii Cuba, delegația română a dus tratative cu delegația guvernamentală economică cubaneză, condusă de Marcello Fernandez, ministrul comerțului exterior, în probleme privind schimburile comerciale, colaborarea și cooperarea economică și tehnico-științifică între România și Cuba.

Șefii celor două delegații au subliniat faptul că succesele înregistrate de România și Cuba în opera de construire a socialismului au creat premise favorabile dezvoltării fructuoase a schimburilor economice dintre țările noastre. Tratativele româno-cubaneze, desfășurate într-o atmosferă prietenească, de deplină înțelegere, au scos în evidență dorința ambelor părți de a dezvolta relațiile reciproce.

Delegațiile guvernamentale au stabilit aspectele principale și de detaliu ale creșterii volumului schimbului de mărfuri și produse dintre România și Cuba, ale colaborării și cooperării economice, aspecte înscrise în protocolul ce urmează a fi semnat la Havana de șefii celor două delegații.

Vineri, delegația română a făcut o vizită în regiunea Havana, unde a vizitat ferme de stat, un sistem de îndiguire și irigare care alcătuiesc „planul-cordon" al Havanei. Oaspeții au primit explicații în legătură cu obiectivele care alcătuiesc acest plan, menit să ajute la dezvoltarea agriculturii în zonele din jurul capitalei. În timpul vizitei, delegația a fost însoțită de Marcello Fernandez, ministrul comerțului exterior, și de Vasile Mușat, ambasadorul României la Havana.

Peste tot, muncitorii agricoli, constructorii, tehnicienii și specialiștii care lucrează în cadrul planului cordon al Havanei au făcut o caldă primire oaspeților.

Ziarele din Havana, radioteleviziunea cubaneză, în relatările și transmisiunile privind vizita delegației guvernamentale române, au subliniat spiritul de înțelegere și colaborare din timpul tratativelor româno-cubaneze, atmosfera de prietenie și cordialitate din timpul convorbirilor pe care șeful delegației guvernamentale române le-a avut cu conducătorii Republicii Cuba.

Febra aurului

„Febra aurului", declanșată de devalorizarea lirei sterline, a dominat vineri activitatea Bursei din New York.

● *Purtătorul de cuvînt al Casei Albe, George Christian, a declarat vineri în cadrul unei conferințe de presă că președintele Johnson nu are intenția să devalorizeze dolarul. El a recunoscut totuși că situația pe piața mondială a aurului este „volatilă".*

● *Febrilitatea a crescut vineri după-amiază la Bursa din Londra, după ce Banca Elveției a anunțat suspendarea operațiunilor de vînzare anticipată a aurului. „Goana" după aur a continuat pînă la închiderea băncilor, vînzările depășind în cursul zilei, potrivit afirmațiilor experților, cifra de 100 tone înregistrată în ziua precedentă. În decurs de numai 4 zile, cantitatea de aur negociată la Bursa din Londra a totalizat aproximativ 300 tone.*

● *Sîmbătă, guvernul francez a respins în mod oficial acuzațiile potrivit cărora Franța ar fi agravat poziția lirei sterline și ale dolarului. Într-o declarație de presă, Georges Gorse, ministrul informațiilor, a subliniat în special că „hotărîrea luată de Banca Franței de a nu-și mai aduce contribuția la așa-zisul „Gold-Pool" nu are nici o legătură cu devalorizarea lirei.*

VIETNAMUL DE SUD

Lupte în delta Mekongului

SAIGON 25 (Agerpres). — Patrioții sud-vietnamezi au declanșat un puternic atac de mortiere împotriva unor unități americane și sud-vietnameze cantonate în „complexele militare" din patru localități situate în delta Mekong.

De pe două înălțimi care domină baza militară de la Phuoc Loc, unități ale Frontului Național de Eliberare au ținut, timp de peste cinci ore, sub tirul mortierelor și mitralierelor o companie de infanterie sud-vietnameză.

După cum transmite agenția Eliberarea, unități ale Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud care acționează în provincia My Tho au atacat puncte întărite ale forțelor americane dislocate de-a lungul șoselei strategice nr. 4, scoțînd din luptă numeroși soldați și ofițeri.

Copenhaga. „Tribunalul Russell" continuă audierile în problema Vietnamului

GUVERNUL JAPONEZ A FOST REMANIAT

Se preconizează menținerea echilibrului în cadrul coaliției guvernamentale

TOKIO 25. — Corespondentul Agerpres F. Țuiu transmite: Primul-ministru Eisaku Sato a anunțat sîmbătă o remaniere a cabinetului japonez. El a declarat că în noul guvern au fost menținuți doar opt miniștri care au făcut parte din cabinetul precedent, printre care Takeo Miki la externe și Mikio Mizuta la finanțe. În componența noului guvern a fost cooptat, între alții, Etsussaburo Shiina, fost ministru de externe al Japoniei, care acum a devenit ministru al industriei și comerțului exterior. Alte portofolii au fost atribuite liderilor unor grupări politice ale Partidului liberal-democrat, reprezentate în vechiul guvern.

În cercurile ziaristice din capitala Japoniei se apreciază că prin această remaniere premierul Sato a urmărit menținerea unui echilibru între toate fracțiunile partidului de guvernămînt și întărirea poziției sale în cadrul partidului.

Paralel cu remanierea guvernului a fost împrospătată și conducerea partidului. Shojiro Kawasima a devenit vicepreședinte al partidului, iar Tamisaburo Hashimoto a preluat funcția de președinte al Comitetului Executiv. Takeo Tukuds a fost menținut în postul de secretar general.

UN „EȘALON EUROPEAN" AL N.A.T.O.?

STUTTGART 25 (Agerpres). — O reuniune organizată sub egida unor specialiști militari din N.A.T.O., care a avut loc la Stuttgart, a constituit prilejul unor divergențe franco—vest-germane cu privire la organizarea și viitorul N.A.T.O. Generalul André Beaufre, directorul Institutului strategic din Paris, s-a pronunțat pentru crearea în cadrul blocului Atlanticului de nord a unui „eșalon european", care să reducă pe viitor S.U.A. la rangul de simplu „membru asociat". Acest „eșalon european" ar forța Europa occidentală să-și creeze propriul său sistem de apărare, renunțînd la dependența față de Statele Unite. Viceamiralul vest-german Friedrich Ruge s-a pronunțat, la rîndul său, cu hotărîre împotriva „unor forțe (vest) europene fără americani". El a insistat asupra menținerii alianței militare cu Statele Unite, evocînd argumentul că altfel nu ar fi posibilă securitatea în zona Atlanticului.

Congresul comuniștilor britanici

CORESPONDENȚA DIN LONDRA DE LA LIVIU RODESCU

În marea sală a primăriei din districtul londonez Camden Town s-a deschis sîmbătă dimineața cel de-al 30-lea Congres național al Partidului Comunist din Marea Britanie. La lucrările congresului participă circa 500 delegați din întreaga țară, precum și invitați reprezentînd 18 partide comuniste și muncitorești din alte țări. Din partea Partidului Comunist Român participă tovarășii Virgil Trofin, secretar al C.C. al P.C.R., și Ghizela Vass, membru al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R.

Lucrările congresului au fost deschise de Frank Stanley, președintele Partidului Comunist al Marii Britanii. El s-a referit cu acest prilej la raportul de activitate al Comitetului Executiv, document care a circulat în rîndurile membrilor de partid și care analizează pe larg actuala situație internă și internațională a Marii Britanii. Raportul arată că „guvernul laburist nu a îndeplinit speranțele poporului de îmbunătățire a condițiilor de trai" și critică măsurile de austeritate economică, înghețarea salariilor, crearea deliberată a șomajului, întreaga politică a prețurilor și salariilor, precum și dimensiunile enorme ale bugetului militar.

Abordînd problema relațiilor internaționale, raportul subliniază îndeosebi efectele negative ale dependenței economice a Marii Britanii față de S.U.A., critică sprijinul acordat de Londra politicii americane în Vietnam, se pronunță împotriva candidaturii britanice la Piața comună ca fiind contrară intereselor poporului britanic.

Una din temele aflate în centrul atenției congresului a fost agravarea actualei situații economice și consecințele devalorizării lirei sterline pentru clasa muncitoare. Atît în rezoluția privind politica laburistă a veniturilor cît și în rezoluția extraordinară asupra devalorizării este combătută orientarea economică laburistă, care caută soluții de ieșire din dificultățile prezente în dauna intereselor maselor muncitoare.

În rezoluția și în cuvîntările a numeroși delegați se adresează un apel clasei muncitoare britanice să respingă această politică și să intensifice acțiunile de luptă pentru majorarea salariilor și lichidarea șomajului. Totodată, rezoluția se pronunță pentru reducerea cheltuielilor militare în străinătate, pentru modernizarea industriei pe baza extinderii naționalizării.

În documentele elaborate în vederea congresului sînt schițate căile de urmat pentru rezolvarea problemelor de bază ce stau în fața poporului britanic, subliniindu-se necesitatea acțiunii unite a tuturor organizațiilor socialiste și democratice.

Reflectînd una din preocupările actuale ale opiniei publice britanice, congresul a adoptat în unanimitate o rezoluție extraordinară care condamnă agresiunea Statelor Unite în Vietnam, cere disocierea Marii Britanii de războiul american dus împotriva poporului vietnamez, cere încetarea imediată și necondiționată a bombardamentelor asupra R. D. Vietnam, respectarea dreptului poporului vietnamez de a-și rezolva propriile sale treburi interne, fără nici un fel de amestec din afară. A fost citit cu acest prilej mesajul de salut trimis de Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de sud.

Duminică vor continua dezbaterile pe marginea proiectului de rezoluție privind problema unității forțelor de stînga din Marea Britanie.

UN NOU APEL AL SECRETARULUI GENERAL AL O.N.U.

REZOLUȚIA CONSILIULUI DE SECURITATE PRIMITĂ CU SATISFACȚIE ÎN CIPRU

Ca urmare a menținerii stării de încordare din Cipru, secretarul general al O.N.U., U Thant, a adresat în cursul după-amiezii de vineri un nou apel președintelui Republicii Cipru și primilor-miniștri ai Greciei și Turciei. U Thant cheamă guvernele interesate „să se abțină de la folosirea forței sau de la amenințarea cu folosirea forței, să respecte independența și integritatea teritorială a Republicii Cipru, să se abțină de la orice intervenție militară în treburile acestei republici". Secretarul general cheamă cele trei guverne să cadă de acord asupra retragerii treptate a forțelor grecești și turcești din Cipru, menținîndu-se doar forțele cipriote și forțele O.N.U., care să sprijine demilitarizarea gradată a insulei.

În continuare, redăm pe scurt relatările agențiilor de presă despre ultimele evenimente înregistrate în capitalele celor trei țări:

● NICOSIA. Adoptarea în unanimitate de către Consiliul de Securitate a rezoluției prin care se cere părților angajate în criza cipriotă să se abțină de la orice acte care ar duce la agravarea situației a fost primită cu satisfacție de către cercurile oficiale din Nicosia, relatează trimisul special în Cipru al agenției FRANCE PRESSE. În aceleași cercuri, adaugă corespondentul, se subliniază importanța luării de poziție a delegatului Ciprului la O.N.U., Rossides, în favoarea evacuării forțelor străine, cu condiția ca trupele O.N.U. să garanteze integritatea teritorială a insulei. Guvernul cipriot acceptă astfel, pentru prima dată, retragerea forțelor grecești dependente de Atena.

● ATENA. Secretarul general al N.A.T.O., Manlio Brosio, ale cărui bune oficii au fost acceptate, după cum se știe, atît de Grecia cît și de Turcia în conflictul lor privind Ciprul, a sosit ieri la Atena.

● ANKARA. După întrevederea pe care au avut-o ieri dimineață conducătorii guvernului turc cu Cyrus Vance, trimisul personal al președintelui Johnson, primul-ministru turc, Suleyman Demirel, a declarat că emisarul american a relatat despre întrevederile pe care le-a avut cu oficialitățile grecești la Atena.

ÎNCHEIEREA SESIUNII G.A.T.T.

Bilanțul a două decenii de activitate

GENEVA. — Corespondentul Agerpres Horia Liman transmite: Vineri seara, la Geneva s-au încheiat lucrările celei de-a 24-a sesiuni a părților contractante ale Acordului general pentru tarifele vamale și comerț (G.A.T.T.). A fost instituit un comitet pentru comerțul produselor industriale și s-a căzut de acord să se creeze un comitet pentru agricultură. Sesiunea a făcut bilanțul activității de 20 ani a G.A.T.T., subliniind că aceasta a contribuit la dezvoltarea relațiilor comerciale internaționale, realizînd însemnate reduceri de taxe vamale. În același timp, însă, s-a arătat în cursul dezbaterilor, într-o serie de domenii nu s-a reușit o liberalizare a schimburilor. A fost elaborat un program de viitor în vederea consolidării realizărilor de pînă acum. Părțile și-au manifestat îngrijorarea cu privire la tendințele protecționiste din S.U.A., exprimîndu-și speranța că guvernul american le va stăvili.

La lucrările sesiunii au luat parte ca membri cu drepturi depline Cuba, Cehoslovacia, Polonia și Iugoslavia, iar în calitate de observatori Bulgaria, România și Ungaria.

Primul film al celulei canceroase în acțiune. Revista „Life" reproduce în paginile sale fotografiile celulei canceroase în acțiune, realizate, pentru prima dată în istoria cancerului, de medicul american Russell Sherwin de la Universitatea din California. Este vorba de surprinderea pe peliculă a fazei-cheie a evoluției acestei boli: diviziunea celulei. S-a constatat astfel că, în timp ce o celulă sănătoasă se divide în două părți egale, celula bolnavă produce, prin diviziune, alte patru celule periculoase, numărul mai mare al acestora din urmă determinînd evoluția bolii.

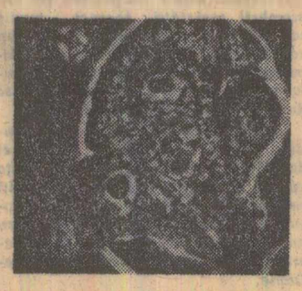

agențiile de presă transmit:

● ARESTĂRI ÎN CHILE ● PLAN DE AUSTERITATE ÎN SPANIA ● A FOST RIDICATĂ STAREA DE URGENȚĂ DIN ADEN

Sîmbătă a sosit la Moscova Jenő Fock, președintele Guvernului Revoluționar Muncitoresc Țărănesc Ungar, într-o vizită de prietenie. Pe aeroport el a fost întîmpinat de Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., și de alte persoane oficiale. (TASS)

Demersuri în legătură cu intrarea Angliei în Piața comună. Ministrul de externe vest-german, Willy Brandt, a cerut colegului său francez, Couve de Murville, să se întîlnească cu el la începutul lunii viitoare pentru a discuta procedura de urmat în vederea primirii Angliei în Piața comună, transmite agenția D.P.A. Într-o scrisoare adresată ministrului francez, Brandt exprimă o anumită îngrijorare în legătură cu întîrzierea deschiderii tratativelor dintre „cei șase" și guvernul englez.

Înaltul comisar britanic în Aden, sir Humphrey Trevelyan, a ridicat ieri starea de urgență impusă în protectorat după atentatul din decembrie 1963, în cursul căruia fostul comisar britanic sir Keneddy Trevaskis a fost rănit. În cursul aceleiași zile, Trevelyan a trecut în revistă navele britanice staționate în portul Aden.

Toți liderii organizațiilor sindicale din Chile au fost arestați din ordinul guvernului, sub învinuirea de a fi participat la greva generală de 24 de ore.

Reprezentantul permanent al U.R.S.S. la O.N.U., Nikolai Fedorenko, a adresat secretarului general al O.N.U., U Thant, o scrisoare prin care cere să se difuzeze declarația Republicii Democrate Germane în problema codificării dreptului internațional ca document oficial al O.N.U.

Întrevederi cehoslovaco-austriece. Între 13 și 24 noiembrie, la Praga au avut loc convorbiri între o delegație guvernamentală cehoslovacă și o delegație guvernamentală austriacă cu privire la proiectul de acord asupra frontierei de stat dintre cele două țări. În protocolul cu privire la rezultatele convorbirilor se arată că s-a ajuns la un acord asupra principalelor probleme discutate. (C.T.K.)

Au luat sfîrșit lucrările Plenarei a 10-a a C.C. al P.M.U.P. În încheiere a luat cuvîntul Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P.

Crucea Roșie suedeză a trimis Comitetului Internațional al Crucii Roșii suma de 150 000 coroane pentru ajutorarea populației din teritoriile aflate sub ocupația forțelor izraeliene.

Guvernul spaniol, reunit sub președinția generalului Franco, a adoptat un plan de austeritate destinat să evite creșterea prețurilor, să frîneze consumul intern și să restabilească echilibrul balanței de plăți, în urma devalorizării monedei naționale, a anunțat vineri seara Manuel Fraga Iribarne, ministrul informațiilor și al turismului.

Avionul francez cu geometrie variabilă „Mirage G" a atins, în cursul celui de-al patrulea zbor experimental viteza de 1,15 mach (1 mach este egal cu viteza sunetului). Specialiștii consideră că această performanță situează Franța pe locul trei în lume în domeniul construcțiilor de avioane cu geometrie variabilă.

La Frankfurt a avut loc o mare demonstrație de protest, organizată de „Acțiunea antifascistă", cu prilejul unei reuniuni a Partidului național-democrat de extremă dreaptă.

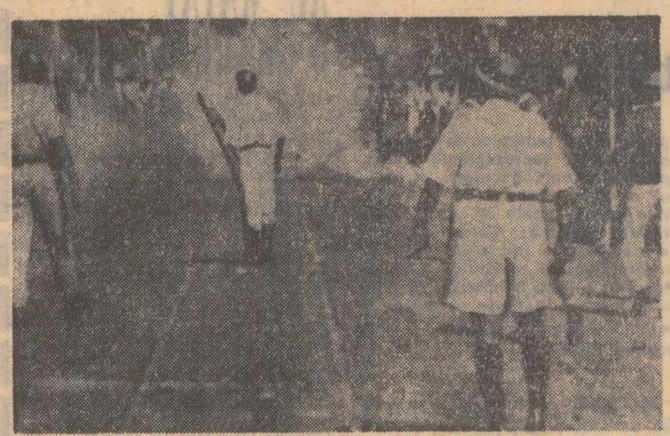

După cum transmite agenția U.P.I., sindicatele și partizanii fostului guvern de stînga din statul indian Bengalul de vest au adresat un apel pentru declanșarea unei greve generale în întreaga țară. În cursul zilei de vineri, în centrul universitar al orașului Calcutta au avut loc noi incidente între grupuri de demonstranți și unitățile polițienești. Poliția a deschis foc pentru a împrăștia pe demonstranți. Agenția citată relevă că în urma ciocnirilor din Bengalul de vest au murit cel puțin zece persoane, 300 au fost rănite, iar 1 300 de manifestanți au fost arestați.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii